

KOMÁROM és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik vasárnap reggel.
Előfizetési ár:
 Helyben: Vidéken:
 Egész évre . . . 4 korona | Egész évre 5 K 20 fill.
 Fél évre . . . 2 " | Fél évre . . . 2 " 60 "
 Negyed évre . . 1 " | Negyed évre 1 " 30 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

HÍRDETÉSEKET
 jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.
 Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 30 fillér. —
 Minden további szó 2 fillérrel több. — Nyiltéri közle-
 mények jutányos díjazás mellett közöltetnek.

Szerkesztőség:
 Pandató-utca 680. szám.
 Kiadóhivatal:
 "Pannonia" könyvkereskedés
 Baross-utca 74. szám.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

II. évfolyam

1905. június hó 11.

24-ik szám.

Pünkösöd.

Beteljesedének az irás szavai. „Mikor pedig a Pünköszt“ napja eljött volna, valának mindnyájan egy akarattal, együtt. Akkor nagy hirtelenséggel lőn az égből, mintegy sebesen zugó szélnek zendülése, mely eltélé az egész házat, a melyben ülnek vala. És látának kettős tüzes nyelveket: és üle mindenikre azok közül. Megtelének pedig mindnyájan Szent lélekkel és kezdének szólni más nyelveken, a mint a Szent Lélek ad vala nekik szólniok. Fényes Glóriával szálla le az isteni Lélek, mint az igazságnak és világosságnak lelke, hogy csodálatos erejével betöltse a tévelygő emberiség lelkét, hogy a félénkekbe bátorságot, a gyengékbe erőt, a kételkedőkbe bizalmat és reményt öntsön, hitét megszilárdítsa és az igazság útjára vezesse.

Világosság lőn. A természet ékes pompájában ragyog, az éltető napsugár a viruló rózsák kelyhében s a fűszálon himbálódzó gyöngyharmat tükrében fürdik; a természet bája ömlik el az erdők és mezők felett s a tavasz fenséges pompájában jelenik meg. A keresztyénség legszebb ünnepe: Pünkösöd. Az eszme diadalmas hódítása a gondolat sebességével terjed szét az egész földön; az elmék sötétsége eloszlik, tüzes nyelvek szóllanak s az ember felismerte azokat az isteni igazságokat, hogy az eszme nem hal meg, azt az emberi lélekből kiirtani nem lehet; a kiknek lelkében a szent nagy eszme gyökeret vert, azt sem az üldözők hatalma, sem az allatomos kétszínűség, sem a hazugságok özöme, sem az erőszak ki nem irthatják.

A Szentlélek eljövetele óta évezredek tüntek le a nagy mindenségben, az emberiség óriási változásokon ment keresztül s az emberi nagy társadalom hullámverései új eszméket vetettek fel; a tökéletesedés és az emberi jogok kivívása sokszor, nagyon sokszor szembe állottak a zsarnoki önkénnyel, az elbizakodott hatalom csökönységgel; az emberek önző kapzsisága, haszonlesése, meghunyászkodó szolgálalkúsága, gyávasága és a lelkek sötétsége nem egyszer fenyegette romlással a világot; de az örök igazság eszméje

megmaradt az emberiség keblében, ennek az erejét és hatalmát egyaránt érzik a hívők és a kételkedők, mert ott él minden ember lelkében; e felett semmiféle erő, semmiféle hatalom nem győzedelmeskedhetett soha.

Az isteni lélek fölismerése, a meggyőződés ereje hőökké avatta a gyengéket, bátorságot öntött a kételkedőkbe; az igazság diadalába vetett hite és bizodalma megerősödött az emberiségnek s a legnagyobb küzdelmek között, az élet nehéz harcában, a végtelen keservek özönében sem csüggedt el, nem ingott meg; az eszmék apostolai, az igazság lelkes bajnokai elszántsággal folytatták nemes munkájukat az isteni igazságok diadaláért

Avagy az apostolok elbirták volna-e azokat a végtelen szenvedéseket, a melyeket át kellett élniök, vajjon nem csüggedtek volna-e el az iszonyatos üldöztetések közepette, ha a Szentlélek ereje nincs velük, ha a szent eszmék diadalának tudata, az igazság győzedelmének hite nem él lelkükben?

Nem! . . . Mert hiszen a kinzó sanyargatások, a szenvedések és sulyos megpróbáltatások megtörik vala; ámde lelkük meggyőződése tántoríthatlanná tette őket s az ige, melyet hirdettek, a melyért martir halált szenvedni is készek voltak; testet öltött.

Pünkösöd az eszme fenséges diadalának legszebb ünnepe, a melyen Krisztus tanainak igazságáról hosszú századok története, népek és nemzetek küzdelmei tesznek bizonyosságot.

Az apostolok küzdelmeiből mi is becses tanúságot merithetük, mi is bizonyosságot szerezhethetünk arra nézve, hogy az isteni igazságok szent eszméje él a mi lelkünkben is, ha eszméinket, meggyőződésünk diadaláért, elveink megvalósításáért lelkesedéssel harcolunk, mert akkor sem a durva erőszak, sem a hatalom vas kényszere, sem a furfang, vagy a hazug csábítás erőt nem vehet rajtunk, henem győzedelmeskedni fogunk és a zászló, a melyre nemzeti nagy eszméink vannak felírva időtlen időkig hirdeti a magyar nép dicsőségét.

Olyan válságos időket élünk! A társadalomban, a közélet terén folyik a harc. És a mikor az emberek önzése állja útját az igazságnak, a mikor csupa

haszonlesés, hatalmi vágy fogja el az idegeket; a mikor egyesek hóbortja, gógós ostobasága, egyéni hiúsága, kalmár lelkülete, szenvedélye és indulatai vetnek vészes hullámokat felette nagy szükségünk van arra, hogy a keresztyénség eme szent ünnepén elmélkedjünk a felett, hogy az eszmét az emberek lelkéből kiirtani nem lehet, az igazságot semmiféle hatalom el nem tiporhatja, mert az a föld mélyéből is elő tör s a tüzes poklokön keresztül is győzelmet arat. Hányszor élte át hazánk a viszontagságos idők keserveit, hányszor ontották a nemzet fiait vértüket a szabadságért, a nemzet jogaiért, hányszor fűzték rablánczra és juttaták bitóra hőseinket, de az eszme tovább él.

Hiszen most is ádáz harcot vív a távoli keleten az igazság a zsarnoki hatalommal, de az elbizakodottságot megszegényíti az igazságért küzdők lelkesedése. Ezen felujulnak a mi szenvedéseink emlékei is és rokonszenvünk kíséri az igazság győzteseinek harczát.

Mi is csak akkor vivhatjuk ki hazánk, városunk és a magyar nép boldogulását, ha erős lélekkel, egyetértéssel munkálkodunk az igazság diadalán, ha az apostolok hithű példájából meritünk erőt a nemzeti eszmék, a társadalmi nagy feladatok megvalósításához.

Az eltiport, meggyalázott, a keresztre feszített igazság diadalünnepén erősítsük meg lelkünket, bizodalom és reménység szálljon a szívekbe. Ha eszméinkhez törhetlenül ragaszkodunk, ha elveinkért lelkesedéssel küzdünk; elfogérkezni az igazság éltető napja. Most is meg fogja tisztítani sebesen zugó szélnek zendülése ezt a fojtó légkört, a mely telve van kicsinyes érdekek cselszövényeivel. A népek sorsát intéző Gondviselés ennek a nemzetnek igazságait is megvilágítja, hiszen vannak igazságszerető, lelkes apostolai, de lesznek hősei is, s ha kell lesznek vértanui és eljön az az idő a mikor lesz igazi pünkösödjé a Magyaroknak.

A krisztusi szeretet egyesítsen bennünket: akkor, miként az apostolok munkáját, a mi küzdelmünket is sikerre vezeti a honszerelem soha ki nem alvó lángja.

Tengeri kigyó.

Oceánokat járó hajósoknak van egy soha sem látott rémük a: *tengeri kigyó*. Az öreg vízi patkányok rémregéket mesélnek ifjabb hajós társaiknak; de még emberfia nem látta. Ihetett félelemmel beszélnek e csoda-szörnyről, valójában azonban, ők sem hisznek létezésén. Meg lévén győződve, hogy ha tényleg felütné rút fejét a vihar fodrozta hullámok felületén, úgy ő kegyelmővel is elbánnának, mint egyéb ily veszedelmes gavallérral.

Ha a tengereknek lehelnék ily extra vagans-ai ugyan, miért ne legyen Komáromnak is. Lévén a *vághajózás* is ily tengeri kigyó, melyről már sokat írtak, még többet anketkeztek. Különösen mikor az istenadta népre volt szükség, de annak a felállításától úgy félnek, mint a hajósok, a tengeri kigyótól.

Ha azonban egy vicinálisról lenne szó, mely milliókat emészt, de üres sebeket töm — akkor nagy közgazdasági mulasztás történne, ha annak felállítása iránt komoly akcióba nem lépne az érdekközösség. Szó természetesen azon jó indulattal vezéreltetve, hogy segítsünk a jó magyaron, mivel egy a városra, mint vidékére üdvös és hasznos dolgot cselekszünk. *Ha átengedett földek árát mindjárt a dedumokák kapják is meg!* . . . De az se megvetendő, ha esetleg hasznavehetetlen, Zsitva-öntözte, vízáradásos és *talajvizes földek egy kis kitérő görbe vicinális által értékesítettek!* . . .

Pedig nem úgy kellene lenni, ha igazán önzetlenül szívünkön vizelnők a nép bajait. Mivel szeretett hazánkat, melynek egyik költője oly találóan földünket Isten-kalapjának nevezi, melynek bokréta: hazánk. Megáldván országunkat, a természetes víziutak pompás hálózatával. Nem szólva neves alföldi folyóinkról. E részről megáldatott Komárom és vidéke is, rendelkezésünkre bocsátva, a

hatalmas Duna folyamba torkolló Vágot; mely azonban legnagyobb sajnálatunkra még maig is, — a *tót-tutajos eldorádója*.

Kik igazán szívünkön viselik a nép boldogulását s a közgazdaság fellendítése iránt a legkisebb érzékkel viseltetnek; hogy a Vágot még maig is ily parlagon hagyják lefolyni, ne nézzenek tükörbe! mert elszégyenlik magukat, ott látván ábrázatukon: az *indolentiát*.

Mondom, az indolentiát, mely alig lesz jóvá tehető. Mivel az eddig felhozott érvek oly gyermekesen naivak, hogy egy komoly és hozzáértő ember csak kaczaghat. Felhózzán, hogy már 15—17 évnek előtte egy magán hajózás megpróbálkozott a Vágon hajózni; de a technikai akadályokkal (értsd. vízmizériával) nem tudott megküzdni. Nem-e neveléses tehát, egy ily kisebb próba után az egész dolgot sutba vetve, pálcát törni. Hát nagyon is, de ugyanis kislelkűen neveléses. Mert ha az illető az ő rossz csavar-gőzösvél nem tudott prosperálni, mivelhogy nem is tudhatott; mert a régi rendszerű propellerekkel sekély vizeken még eddig eredmények nem is voltak elérhetőek. Tudva lévén az ily hajókról, hogy csak mélyen gázolnak s eredményt csakis mély vizen lehet elérni.

Ámde van még egy más dolog is, a mely nevelésessé teszi ezen érvelést, úgy mint egy-egykor komáromi kir. mérnök állítását, hogy a vágon: *nincs víz*. Hogy e folyón van-e víz nem kell nagyobb kapacitásra hivatkozni, mint *Medveczky* Zsigmondra, a ki sokkal ismertebb hydrographusa hazánknak, mit sem saját meggyőződése alapján szerzett tapasztalatai, bármi neveléses ellenérvekkel megingathatók lehetnének.

Minden ezen kicsinyes érveket azonban legjobban megdönté a hajó-építészetnek egy újabb keletű vívmánya a: turbinás rendszer. Hogy, aki még ezen hajókkal is szemben mer agitálni; úgy az legjobban cselekszi, ha

a Vágot végig áthidalatja s azon vicinális épített. Hála Istennek és a mi derék népünk legutóbbi józan megnyilatkozásának, hogy ezen vicinálisra nem fog reflectálni. S inkább talál módot, hogy egy életképes Vághajózást létesítsen. Melyre pedig ugyan égető szüksége van.

A vízi közlekedés fejlesztése céljából megindult mozgalmak során Komárom városa is megmozdult s 1900. év őszén a vághajózás napirendre került. Egy évre reá már halgatott felőle a krónika, — míg nem mult év őszén újból kiböngésztek a lomtárból, a mozgalomnak élére állva Komárom város polgármestere. Sőt legujabban megalakult a magyar hajós egyesület; csupa hangzatos névvel. Ennek révén talán még is létre jöhet majd a vághajózás . . . ha ugyan addigra meggondolja magát a Vág is elegendő vizet juttat a hajózás megindítására?

Nem tudom meg-e történik ez utóbbi, de merem állítani, hogy e nélkül is létesíthető a hajózás. Mert bármily érvekkel álljanak elő, hogy annak kivihetősége ez időszereint nem lehetséges, míg a szabályozás el nem készül. Figyelmeztetni kötelességem minden egyes Fabius Cunctator, hogy Győr mozgolódik s helyi hajózást akar létesíteni, mely a kidolgozott terv szerint következő vonalokon szándékozik azt szervezni:

I. Főforgalom a csallóközökből:

Néma (Gönyő) Győr = 16 klm.
Medve — Győr = 33 klm.
Aranyos — Győr = 30 klm.

II. Mellékforgalom a nagyduánról.

Komárom — Győr = 40 klm.
Füzítő — Győr = 52 klm.
Lábatlan — Győr = 70 klm.

III. Bővített forgalom.

a) Kisduánról:
Hédervár — Győr = 36 klm.
b) Rábáról:
Csécsény — Győr = 18 klm.
Marczalló — Győr = 37 klm.

„KOMÁROM és VIDÉKE“ TÁRCZÁJA.

P ü n k ö s d k o r .

Igy pünkösöd táján rajong a lelkünk . . .
A legszebb ünnephez közelgünk,
Boldogság, édes öröm kerülget,
Jöttén a szívek megmelegülnek,
Nagy boldogsággal telik meg szívünk
S bizó reménnyel szeretünk, hiszünk.

At ermészet is tán érzi, vallja . . .
Pirkad az égnek pereme, alja,
Föld vőlegénye száll száll . . . az égen
S ragyog ünnepi pompában, fényben,
Úgy köszönti mátkáját a földet,
Felesókolván rajt' az öröm, könnyet.

A természet is ünnepel velünk,
Én Istenem, de boldogok leszünk!
Az égen ifjú lánggal ég a nap,
Földön szét virágok mosolyganak;
Dalát, az árnyas, rengő bokorba'
A kis madár is szebben dalolja.

Pünkösöd a legszebb ünnep, hiába!
Gyönyörét, kincsét minden kínálja:
Szívünk, lelkünk megújodást érez,
Most közelebb jut a föld az éghez;
Derűs égről hull . . . hull a drága fény
És friss virágként zsendül a remény!

Ó, jövel, jövel Szentlélek Isten,
Szállj meg, ó szállj a szíveket itt lenn!

Szítsd a szent tüzet, kialvó lángot,
Hogy épüljön fel a te országod,
Nagy boldogsággal teljék meg szívünk
S bizó reménnyel szeretünk, hiszünk.

Zuba Károly.

Nemzetközi betörők.

A büntügy terén egészen új és sajátos jelenséget képeznek a nemzetközi betörők, kik működésük színhelyül a világ minden valamire való országát keresik fel. Ezek a rettegett gonosztevők az utolsó időben felette merész betöréseket vittek véghez adóhivatalokba, állami pénztárakba, ékszerész- és banküzletekbe s majdnem mindig oly gazdag zsákmányt ejtettek, hogy a károsultak sokszor százezrekre menő veszteséget szenvedtek.

Nemzetközi zsebtolvajok már régóta léteznek, a nemzetközi betörők intézménye azonban, mint már említettük új, alig egy-két évtizedre visszanyúló. Ezek a fickók hazai betörőinket intelligencia, ügyesség és eredeti szerszámok használata tekintetében jóval fölülműlják.

A magyar betörőknek, kik bizonyos városokban vagy megyékben „dolgoznak“ és kiket „helyi betörők“-nek lehetne nevezni, bizonyos meghatározott rendszerük van, mely szerint működnek s vállalkozásaikban némileg főmunka az előkészület. Semelyik betörő nem

követi el bűncselekményét, mielőtt gondosan ki nem fürkészte (baldoverzta) volna a viszonyokat. Legpontosabban tájékozza magát a helyiségről, melybe be akar törni, arról a helyről, hol az értéktárgyak őriztetnek, azoknak az embereknek a szokásairól, kik az illető házban laknak, a lakatokról viaszlenyomatokat készít és gondosan elkészíti az álkulcsokat, sőt heteken át foglalkozik a betörés előkészületeivel, mielőtt azt keresztülvinni merészkednék.

A nemzetközi betörők azonban kevésbé törődnek az előkészületekkel, de annál merészebben hajtják végre a betörést. Hirtelen felbukkannak azokban a városokban, a hol gonosz mesterségüket gyakorolni szándékoznak és már néhány nap mulva követik el nehéz és igen ügyes betöréseiket, úgy, hogy különös „baldoverzás“-ról náluk alig lehet szó. Igaz, hogy csak oly üzleteket vesznek tervbe, ahol gyorsan sokat lehet lopni, ékszerész és banküzleteket és az ily üzletek viszonyairól hamarabb is tájékozhatják magukat, mert a nemzetközi betörők kivétel nélkül igen elegánsan öltözködnek, jómódúak és így megjelenésük az üzlethelyiségekben, melyekbe később be akarnak törni, kevésbé föltűnő. Reprezentáló képességük az, mely őket hazai betörőinktől megkülömböztetik. A mi

c) Vágdunáról:

Guta — Komárom — Győr = 68 klm.

d) Nagyduháza:

Győr — Néma — Mocsony = 106 klm.

Amint ezen tervezetből látni lehet, Győr városa ki akarja a kedvező alkalmat Komárom városa rovására használni, látván, hogy az ügy jelentőségével nem igen sokat törődnek. Míg Győr hajógyárának elvesztését s az ezzel kapcsolatosan bekövetkezett, egykor virágzó hajózási pangását ily módon reméli halottaiból feltámasztani. Igen jól megválasztván Pozsony drága élelmi piacát, a hol kerti s egyéb termékeit megfelelő áron lesz képes értékesíteni.

Tudván a múltból, hogy a használható vízi ut az olcsó szállítás természetes előnyeit nyújtván, ipart és kereskedelmet teremt, mert versenyképességet biztosít a vállalkozásnak. Mivel ha a nyers anyag nem szorul a mindenképp drága vasúti szállításra; a szállítási költségeken való tetemes megtakarítás oly nyereség, melyen termelő, közvetítő és fogyasztó egyaránt osztozik s a mely a városi közjóvédelmek s lakosai jólétének gyarapításához lényegesen hozzájárul.

Azért tehát nem szabad egyoldalú közlekedési politikát űzni, annál is inkább, mert Komárom és vidékének meg vannak a már szükséges és nem szükséges drága vicinálisai, melyek a nép és város jólétén vajmi keveset lendítettek; de annál több terhet róttak, de ha Győr a contemplált hajózási létre hozza, akkor úgy járhatunk mint *egykorai néhai jó Amtmann* polgármester sziget kertecskéjével, mely útját állotta, hogy az ó-budai hajógyár nem Komáromban épült fel. Hogy ezen kis egizmus Komárom jövőjére mély befolyással volt; azt hiszem nem szorul bővebb fejtegetésre.

Győrnek nagyérdeke, hogy a jelzett hajózási felállítsa, mivel a várost a felső hajózási gócpontjává akarja tenni; de amint ez

sikerül neki, úgy Komárom üres tál lesz, melyből az éltető tápanyag hiányozni fog. Pedig azt hiszem reá szorul egy kis tápanyagra, mert rohamos fejlődésével, nem történt elég gondoskodás az anyagi s közjólét intezivebb fejlődésére. Ami leginkább abbul tűnik ki, hogy Budapest utcáin lépten-nyomon lehet Komáromiakkal találkozni, ami mindenesetre nem így volna, ha városunk a jólét és megelégedettség tanyája lenne. Mint egykoron, a mikor hajózási volt annak éltető eleme.

Ennélfogva módot kell nyújtani, hogy olcsó közlekedéssel — tekintettel városunk kedvező fekvésére — termékeinek jó és biztos piacot teremtsünk s ne szalajtsuk el az alkalmat a vághajózási mielőbbi felállítására által Komárom és vidékének vízi-utjaiban rejlő nagy közgazdasági erő kihasználására mert akkor a *szomszéd* kevesebbet fog ankettenni, de annál gyorsabban cselekszik.

A vághajózási kérdése tehát ne legyen többé *jelszó* vagy az a bizonyos *tengeri kigyó*; mert a változott viszonyok sokkal vehemensebb energiát követelő tünetek között alakulnak. Mint sem tovább Komárom és vidékének színmagyar, becsületos polgárai üres jelszavaktól várják boldogulásukat. Egyben biztosítva mindazokat, kik a jelenlegi mozgalom élén állanak, (s férfias gondolkodásukban nem is kételkedhetünk), hogy jól teljesített munkájuk megteremi gyümölcsét, s ércznél maradandóbb emléket állítanak fel maguknak. Komárom és vidékének népe százados multjánál fogva hálátlansággal nem vádolható, sőt ellenkezőleg jeleseit a legnagyobb tisztelet és szeretett közepette tartotta és tartja fenn hálás emlékezetében; — ámdé: a non possum *frázisok* már idejüket multák, teljes joggal kívánván, hogy:

Quis dat, cito dat! . . .

Jason.

Lesz-e főgymnasium?

Csodálatosképen még mindég kérdés tárgyát képezi: lesz-e főgymnasium Komáromban? A város kulturális fejlődése, a lakosság boldogulása, anyagi jóléte, közgazdasági viszonyaink javulása fűződik a főgymnasium felállításához.

Évtizedeken át csaknem folytonosan felszínen lebegett e kulturális intézmény létesítése, s a mikor a megvalósítás reményének egy sugara villant meg, a város közönsége a legnagyobb érdeklődéssel kísérte a főgymnasium ügyének fejleményeit, ugyannyira, hogy szinte csodálatos és érthetetlen, miért nem nyerte el már régebben a főgymnasiumot.

A legnagyobb örömmel fogadta városunk társadalmának minden rétege azt a kedvező hírt, hogy a város törvényhatósága a Szt. Benedek rend valamint a közoktatásiügyi kormánylyal újabb tárgyalásokba bocsátkozik. A város és vármegye közönsége testvéri jóakarattal és áldozatkészséggel karolta fel a főgymnasium ügyét, a Szt. Benedek rend is teljes jóakarattal tanúsított a kérdés iránt, a közönség pedig féltékenyen őrködött a felett, hogy semmiféle disszonans hang bele ne vegyüljön a mozgalomba és lehetőleg iparkodott elsimítani azokat az ellentéteket a melyek itt-ott felmerültek.

A mikor a legbiztatóbb reményekkel néztünk a kérdés megvalósítása elé a felekezeti vallásoktatás miként való teljesítésének kérdése ékdődött bele az ügybe és aggodalmat támasztott a közönség körében arra nézve, hogy e miatt fog még szenvedni az ügy; azért mindenki azon iparkodott, hogy e felette nagy jelentőségű kulturális intézmény érdekében a felekezetiességek színezetét is eltávolítsa és kereste a megoldás módzatait.

Már csak az állam segély volt hátra, hogy a főgymnasium fentartása is biztosít

betörőink legjobb esetben ügyes lakatosok, tehát iparos körökből származnak és nem mérnökök és technikusok, mint az angol és amerikai betörők, kik a betörést ugyszólván „üzlet“ gyanánt üzik, a melyhez oly intelligenciát és szakértelmet fejtenek ki, mint minden más üzlethez.

A szerszámok, melyeket a nemzetközi betörők használnak, egészen különlegesek, csak e célra készültek és vannak a külföldön lakatosok és műkovácsok, kik a betörőkkel összeköttetésben állanak s nekik e szerszámokat szállítják. Mindazoknál a betörőknél, kiket az utolsó években letartóztattak, találtak ilyen betörő szerszámokat. Állítólag Amerikában van egy gyár, mely kizárólag betörő szerszámokat állít elő.

Hazai betörőink megelégszenek a feszítő vassal s nem ösmerik még, hála Istennek, az amerikaiakat, amelynek eltolható alkatrészei minden lakat és pénzszekrény feltörésére alkalmasak.

A nemzetközi betörők mindig három-négy főnyi csoportokat képeznek, a melyek a betörést és lopást nagyban üzik. A kiküldöttek dúsan fel lesznek szerelve anyagi eszközökkel, igen elegánsan lépnek fel azokban a városokban, hol a betörést foganatosítani akarják, a legelső rangú szállodákban laknak, első osztályban, gyorsvonaton utaz-

nak és külsőleg miben sem különböznek a tisztességes utastól. Aapidijak, melyeket kapnak, mindenesetre magasak lehetnek, mert a betörő társaság egy nap százezreket, sőt többet is keres s a kiküldöttek természetesen kötelesek a lopott értékek legnagyobb részét a központnak átadni, minden sikertült betörés után azonban külön „tisztetdíjat“ kapnak s minthogy tudvalevőleg nem létezik tolvajbecsület, úgy bizonyára megcsalják és meglopják saját társaikat is, noha ezt szigoruan megbüntetik.

A társaságok, melyek kiküldik képviselőiket, hogy „üzleteket csináljanak“, ismét három nagy helyi csoportra lehet osztani, a keletre, az angol-amerikaiakra és a francia-olaszra.

A keleti csoportnak székhelye, úgy lát-szik, Bukarestben van.

Az angol-amerikai csoportnak tagjai csak angolok, úgy Angliában született, mint amerikai angolok, kik mint kiküldöttek jönnek át Angolországba és ott nyelvokon cimboráikkal társulva beutazzák a kontinenst, hogy folytassák betörő mesterségüket.

A kontinens rendőrhatalóságai tudják, hogy Londonban egy teljesen üzletszerűleg szervezett tolvajtársaság létezik „kontinentál banda“ czime alatt. Ennek a bandának Londonban van hivatalos helyisége, külön jog-

tanácsosai és fiókjai is vannak, például Párisban s óriási összegek felett rendelkezik, melyeknek egy részével felszerelik a rablásra kiküldött betörőket, hogy újabb összegeket szerezzenek a társaságnak.

A harmadik csoport, az olasz francia, működési tere nálunk kevésbé jöhet tekintetbe, mert ez csaknem kizárólag Olaszországban, Franciaországban, Hollandiában, Belgiumban, Svédországban és Norvégiában működik, bűnügyi tekintetben azonban azért érdekes, mert az anarchistákkal szövetkezve nagyon veszélyes bandát képeznek.

Mindenki óvakodjék a közveszélyes nemzetközi betörőktől, kiknek szervezetét rendőrhatalóságaink még nem ismerik alaposan, minthogy még hiányzik az anyag azokról a személyekről, kik legtöbbnyire mint kiküldöttek indítatnak utnak zsákmányolásra. Különösen az ékszerész és banküzlettulajdonosok őriztessék gondosan üzleti helyiségeiket, ha ünnepek, vagy más alkalmakkal üzletük két vagy három napig zárva marad, a nélkül, hogy azt valamely alkalmazott felkeresné.

Meg lett állapítva, hogy a nemzetközi betörők előszeretettel választják ezeket a napokat, hogy arczátlan gonosztetteiket a legnagyobb kényelemmel hajthassák végre.

Detektiv.

tassék. A város közönsége, bár az utóbbi időben egyes alkotásaira óriási áldozatokat hozott, a főgymnasium czéljaira egyhangulag 22000 koronát, a vármegye 10000 koronát szavazott meg és a kormánynál tett lépések sem maradtak sikertelenül, a mennyiben az állam a főgymnasiumnak egyszer s mindenkorra 50.000 kor. és évi 1600 korona segélyt nyújt. Ezzel tehát a dolog pénzügyi része rendben volna.

Nem akarjuk városunk közönségét elémíteni, — mert magunk sem tudunk hitelt adni annak, hogy most a Szt. Benedek rend komolyan lépjen fel oly követelésekkel, a melyek mighiusithatnák a város közönségének reményeit. De hát még sem hallgathatjuk el, hogy mily kívánalmakat támaszt a rend. Azt óhajtja ugyanis, — mint értesülünk, hogy a város a rendelkezésre álló összeget neki adja át és a rend majd felépítetteti a maga számára a főgymnasiumot tetszése szerint, de azért a mostani kis gymnasium épületét sem engedi át a városnak, hanem azt is megtartja. Szóval a város a mi pénze erre a célra van, azt adja oda, azután a többihez semmi köze. Nohát azt nem akarjuk elhinni, hogy a rend, a mely eddig jóakarattal viseltetett Komárom város törekvése iránt, most az önzésnek illetén jeleit adja. A város a midőn a kulturának otthont emel mégis csak megérdemel annyit, hogy némi jogai is legyenek. Ismételve hangsúlyozzuk, nem tételezzük fel, hogy a rend ily rideg magatartást tanúsítson; hisszük is, hogy kölcsönös jóakarattal sikerül a netán felmerült vagy előálló ellentéteket elsimitani. Épen ezért nyíltan foglalkozunk e kérdéssel, annál is inkább, mivel a város tanácsa a főgymnasium ügyében e hó 6-iki üléséből megkereste a főapátot és igyekszik a kérdést tisztábahozni.

De ha a Szt. Benedek rend is csakugyan ragaszkodna az ily feltételekhez, természetes, hogy a város ebbe bele nem megy és a főgymnasium ügye fennakad s ismét az a kérdés nyomul előtérbe: lesz-e főgymnasium?

Eddigi reményeinkben, ha csalódnánk, akkor a város minden tényezőjének sorompóba kell lépnie, hogy a főgymnasium ügye a napi rendről le ne kerüljön és egy pillanatra sem szabad halogatni a kérdést, hanem más módon kell az megoldani.

Mint hogy a ref. egyházban ugyis felvettett a ref. főgymnasium felállításának eszméje, ezt kell megragadni a város közönségének és oda kell hatnia, hogy a dunántuli ref. egyházkerület állítsa fel a főgymnasiumot illetve, miután ezt a város már magáévá tette godoskodjék a szükséges tanerőkről. Mert most még csak a gymnasiumnál maradjunk.

Ugy tudjuk, hogy négy tanerőt minden megterhelhetés nélkül a főgymnasiumban alkalmazhatna, a többi szükséges tanerő alkalmazása azt hisszük már nem okozna leküzdhetlen nehézségeket és az új tanárok fizetését a tandíjak mellett megbírná az egyház kerület. De szükség esetén a tarsadalom támogatására is lehet számítani.

A főgymnasium kérdését egyáltalán nem akarjuk felekezeti szempontokból tárgyalni, ellenkeznek ez a huszadik század szellemével, de ellenkezik szabad és független gondolkodásunkkal is; ép azért: bárhogya és bármilyen módon meg kell valósítani a tervet, mely már a kivitel küszöbéig eljutott.

Sajnálunk, ha a felvett tárgyalások sikertelenek lennének, de viszont nem zárkozhatnánk el a bírálat előtt, ha midőn komolyan tette kerülné a sor, a ref. egyház félre állana.

Menden esetre meglepő városunk közönségére a kérdés, hogy lesz-e főgymnasiumunk vagy nem? Hiába a legkisebb nézeteltérés is aggodalmat kelt bennünk, mert a főgymnasiumtól függ városunk kulturális fejlődése és polgárságunk boldogulása.

Színház.

Szerencsésnek nem nevezhetjük az idei színi évadot, megint félve kell színpártolásunkról beszélnünk. Innen onnan közepére jutottunk, de közönségünk érdeklődését színi ügyünk és a színházi előadások még nem keltették fel annyira, mint azt Komárom társadalmától elvárhatnók. Városunknak műveltség tekintetében jó híre van, úgy ismerik, hogy nagy számu intelligens közönséggel bír, van művészi ízlése, ezt nem is vonhatja kétségbe senki, de ha a színházi estéket nézzük, azt látjuk, hogy a közönség nagy része távol tartja magát a színi előadások által nyújtott nemes szórakozástól.

Örvendtes jelenségként tekinthetjük egyébként az idei szezonban, hogy csaknem minden este elit közönség foglalja el a páholyokat és a földszint első sorait, a mi már magában véve elég bizonyítékát nyújtja annak hogy Mezei Béla társulata a művészi igényeket képes kielégíteni, s az előadások értéke általában megnyilvánult.

Nagyon természetes, hogy azok az apróbb észrevételek, melyeket egyes előadások maguk után vonnak általában nem érintik az esték sikereit.

Mezei Béla direktor, a változatos műsort tekintve mindent elkövet, hogy a közönség színházlátogatását fokozza, de bizony sem a városunkban nagy számban székelő tisztviselői kar, sem kereskedő világunk — nehányat kivéve nem jár színházba, noha alig találhat kellemesebb, üdítő szórakozást mintha felkeresi a színtört.

A héten különösen igen érdekes színházi estéknek nézünk elé. Mezei Béla igazgatónak sikerült megnyernie több vendég fellépésre Keszler Edét, városunk szülöttét és nejét, Kápolnai Juliskát, a neves drámai művésznőt, a kiknek remek művészetében így ismét alkalmunk nyílik gyönyörködni. Keszler Edét ezuttal új szerepekben lesz alkalmunk látni.

A múlt hét előadásai általában sikerrel folytak le.

Vasárnap, június 4-én két előadás volt. Délután népelőadásban „Lisistrata” Este telt ház előtt „Mulató Istenek” harmadszor, az előzőkhöz hasonló sikerrel került színre. A közönség mind végig jól mulatott s a szereplőknek a tapsból bőven kijutott.

Hétfőn, június 5-én ujdonság gyanánt a Vigszínházban nagy sikerre jutott „Kis pajtás” Bernstein és Véber vígjátéka félház előtt került színre. A darab egészben véve kevés értékkel bír, hiányzik belőle a vígjáték kelléke, az egészséges ötlet és szípkázó szellem, így különös hatást a szereplők sem kölcsönözhetek neki. — Mindazonáltal Peterdi Etuska (Gonovieva) ez az igazán sok oldalú

és kedves színész nő természetes játékaival sok eredetiséget vitt bele szerepébe és őszinte dicséretet érdemel. Sz. Hervai Erzi (Adames Jorie) szintén elismerést vívott ki. Szabó Ferencz (Jouvenni Jakab) élethűséggel és művészettel játszotta meg szerepét. Ágotai Ferencz (Bellencoutre) szintén jó sikerrel játszott, úgy Németh János és Peterdiné. Az előadás kissé hűzkesen ment de össze vágó volt.

Kedden június 6-án a „A Czigánybáró”, Strauss e gyönyörű zenéjű operetteje ment szép közönség előtt. A szereplők ugyan nem sok gondot fordítottak játékaikra és hiányzott belőle a szín, az élet lüktetése, a mi nélkül pedig a játék sokat veszít vonzó hatásából. Zavarólag hat az is, a mikor a színpadon a közepén folyik a játék oldalt a színészek kedélyeskednek egymás között. Ezekről eltekintve azonban egyes szereplők szép sikerrel játszottak. Szerep változás is volt, Szilassy Etelka délután beteg lett s Arzéna szerepét Peterdi Etuska vette át s noha először játszott nagyon szépen töltötte be, a mivel ékesen bizonyította be, hogy művészi tehetségekkel van megáldva. A szerep változás semmiben sem volt kedvezőtlen az előadásra. N. Zoltán Ilonka (Szaffi) gyönyörű énekét elragadtatással hallgatta a közönség, tiszta csengő hangja teljesen érvényesült és a közönség tapsvihara jutalmazta. Peterdi Etuska (Arzéna) élénken, sok könnyedséggel és ügyes alakítással játszotta szerepét, neki is bár hangja gyengébb, kifogástalan volt. Baranyai Ferencz (Barinkay) szép énekéről csak elismerőleg nyilatkozhatunk, játéka ellenben hideg és merev volt. Szarvassy Jenő kitűnő Gábor diák volt s élethű alakítást mutatott be. Politikai tüntetésre is alkalmat adott, a mikor ugyanis a toborzóban azt mondta: Bécs nekünk nem parancsol, ezt a közönség zúgó tapsviharral kísérte. Czippa szerepére F. Hevér Juliskát a korusból rántották elő. Ezt a nehéz szerepet azért tűrhették játszotta meg, művészi alakítást persze tőle nem várhattunk. Beczkóy Jozsef (Zsupán) játéka jó volt, a gazdag disznókereskedőhöz azonban kapott ruhája nem igen illett. Peterdi Sándorné (Mirabella) és Németh János (Carnero) eléggé élvezetes volt.

Szerdán június 7-én Kazaliczki Antal „Tetemrehívás” című 4 felvonásos társadalmi színműve fél házat hozott össze. A darab jó előadásban ment. Szabó Ferencz (Gyalán György) ezuttal is eredetiséget vitt szerepébe s lelket öntött belé. Sz. Hervai Erzi (Margit) különösen az utolsó felvonásban a drámai részt tette hatásossá. Peterdi Etuska (Györgyike) játéka a fáradság színezete volt észrevehető. Mindketten szép csokrot kaptak s a közönség elismerését lelkes tapsokban tejezte ki. Thuri Zoltán (Dr. Soós) sikerült alakítása és gondos játéka megemlést érdemel.

Csütörtökön június 8-án „Mikádó” Suliván Arthur bohózatos japáni operetteje ment kis közönség előtt. A páholyok különösen elegáns közönséggel teltek meg. Azt hittük, hogy ma, a mikor a japánok iránti rokonszenv nyilvánul meg mindenfelé, telt házat hoz össze a darab. Igaz ugyan, hogy a bohózat nem tükröztheti vissza a maga valóságában a nép életét, — az európai magas műveltségi fokán álló japánok maguk csodálkoznak legjobban rajta; — a darab ugyanis egész keleti jellegűbe mutatja be őket. A

darab előadása egyébként jól ment. Zenéje szép keleti mutívumaival valóban gyönyörködtető. A diszletek és jelmezek a nézőre általán kellemes benyomást gyakoroltak. Szilasi Etel (Jum-jum) pompásan játszott s különösen magán éneke volt igen kedves. N. Zoltán Ilonka (Katiska) bájós éneke és graciosus játéka egyaránt meghódította a közönséget, hangjában mindenkor meg van az erő, simaság és kellem, e mellett könnyedén bánik vele s teljes biztonsággal uralkodik a hangfutamon. Ferenczi Frigyes „Mikádó” fesztelen játéka és ügyes kupléi különösen tetszetek. Baranyai Ferencz (Nanki-Poo) ellenben nagyon kimerően mozgott. Az előadás sikeréhez hozzá járultak: Németh János (Kokó) Beczkói (Pooh-Bah) Peterdi Etus és Satori Paula.

Pénteken június 9-én „Elnémult harangok” Malonyay Dezső és Rákosi Viktor négy felvonásos színjátéka került előadásra mint újdonság. A páholyokat, a nézőtér s az egész szinkört lelkes közönség töltötte meg. Ez eddig a legszebb estélye volt az idei szezonnak, a remek előadás mindvégig lekötötte a közönség figyelmét s csak a legnagyobb dicsőrérettel szólhatunk róla mert oly művészi sikert ért el, a milyet ritkán látunk. A darab a színműirodalom értékes alkotása; nem is annyira színmű, mint a magyar nemzetnek a nemzetiségekkel folytatott küzdelméből kiszakított történet. Cselekménye, tartalma és meséje egyaránt megragadó. Simándy Pál egy ifju kálvinista pap, egy oláh fészekbe megy, a hol az oláh liga erősen működik, de azzal az elhatározással, hogy megmenti a magyarságnak. Szavának isteni erejével, cselekedetével munkálkodik, egy hegyszakadékba sodort pásztorfiut éjnek idején ment meg a pusztulástól, a pöpa leánya megszereti s ő viszont; a pöpa megátkozza leányát, de az inkább elhagyja szülőit és követi szerelmét, végre a pöpa is leborul előtte s a magyar pap győzedelmeskedik. Nemes erkölcsi vonások huzódnak végig a darabon, viszont élénken tükrözteti vissza az oláh liga működését. A magyar pap fmséges missiója a nemzeti erény oly erős hitével van felruházva, hogy azzal világokat lehetne hódítani. A darab cselekménye egy pilianatig sem szünetel. Szabó Ferencz (Simándy Pál) élethű alakításával remekül személyesítette meg a magyar papot, játékában élethűség, nemes lélek nyilatkozott meg, a küzdelem sikerének oly erős hite jutott érvényre, a mely viharral, vészszel kész szembe szállni. E mellett elegáns játéka, finom színezése, a drámai mozzanatok szépsége művészileg domborodtak ki. Méltó partnere volt Sz. Hervai Erzsébet (Todorescu Florica) a pöpa leánya szerepében, szinte bele élte magát. A közönség elragadtatással tapsolta meg játékukat s többször kihívta. Mezeiné (Todorescu Todorné) szintén pompásan játszott. Szarvassi Jenő (Todorescu Tódor) igen sikerülten játszott, utolsó jelenetében azonban az erőltettség látszott meg rajta. Nagyon jók voltak Németh János, Beczkói József, Peterdi Etuska, Peterdi Sándorné, Baranyai Ferencz. Általában a darab nagy sikerében mindnyájan osztoztak.

Szombaton június 10-én „Mikádó” ment másodszer az előbbihez hasonló sikerrel.

H i r e k.

A győri püspök látogatása. Szécsényi Miklós gróf győri püspök mult szombaton e hó 3-án titkárja kíséretében városunkba érkezett. A vasúti állomáson Sárkány Ferencz rendőrkapitány, a kath. egyházközség világi elnöke fogadta. A püspök több látogatást tett, köztük Sárkány Aurél főispánnál Ghyczy Dénes alispán, Horváth Kristóf szent Benedek rendi házfőnök és Kun Miklósnál. Rövid itt időzése után az öt órai gyors vonattal Tatára utazott a vasárnap megkezdett bérmlásra.

— **Kinevezés.** A király K a m r á s József kecskeméti kir. törvényszéki jegyzőt a komáromi kir. törvényszékhez albiróvá kinevezte.

— **Fényes esküvő.** Szép nász folyt le városunkban kedden délelben. Markovics Ella kisasszony, Markovics Gyula, a komáromi I. takarékpénztár igazgatójának kedves és művelt leánya esküdtött örök hűséget B e r s u d e r Sándor házi ezredünk főhadnagyának. Násznapok voltak: Kummer Antal gráci cs. és kir. főhadbiztos és Mattanovich Károly kalocsai érseki uradalmi erdőmester. Az esküvő után a Magyar Király szállodában nászlakoma volt, a mely után az új házások nászutra keltek. Őszinte szívből igaz boldogságot kívánunk a szerető párnak.

— **Szász József képviselőházi beszéde.** Városunk őszinte igaz szeretetnek örvendő országgyűlési képviselőjének az ismeretes hevesi felirat tárgyalása alkalmával e hó 3-án a képviselőházban mondott beszédét egész terjedelmében lapunk mellett adjuk olvasóink kezébe, hogy alkalmat nyujtsunk annak megismerésére. A fővárosi sajtó pártkülömbőség nélkül a legnagyobb dicsőrérettel kísérte képviselőnk parlamenti sikerét és mint a függetlenségi párt tehetséges, tüzes és harcziás tagjáról emlékezik meg, a ki nyereség a Ház számára.

— **Pénzügyi kinevezés.** A pénzügyminister Fejes Ödön tényleges állományu honvéd hadnagyot a komáromi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez pénzügyi számtisztte kinevezte.

— **A hercegprímás köszönete.** A Múzeum Egyesület ötvenéves papi jubileuma alkalmából feliratban üdvözölte Vaszary Kolos hercegprímást, az egyesület alapító és tiszteleti tagját, aki a következő sorokban köszöntötte meg az üdvözlést: Áldozásom ötvenedik évfordulója alkalmából a nagyérdemű Egyesület részéről jött megemlékezését szívem mélyéből fakadó köszönettel fogadom és kérem a Mindenhatót, hogy a nemzeti kultúra szolgálatában álló Egyesületet halmozza el áldásainak teljével. Balatonfüred, 1905. május hó 30-án Vaszary Kolos bibornok hercegprímás.

— **A Dalárda estélye.** Mintha a régi dalárda esték ténének vissza. A Dalegyesület kerti helyiségében vasárnap este megtartott mulatság olyan szép érdeklődés mellett folyt le. Az estélyre diszes közönség jelent meg. A mutatságot Molecz Tivadar karnagy vezetése alatt a működő kar szereplése vezette be. Horváth Alois „Esti csillag” csimü dalát nagy preczizitással énekelt el, azután Dankó nótáival, majd Méder M. népdalegyvelegével gyönyörködtette a közönséget. Vacsora után megkezdődött a táncz s városunk szépei hajnal hasadásig tánczoltak, persze tánczosokban sem volt hiány s így az estély szépen sikerült.

— **Adomány a szegényeknek.** Zámory Mária alapítványi hölgy budapesti lakos boldogult édes atyja Zámori Béla emlékére a város szegényei között leendő kiosztás véget 100 koronát küldött a kapitányi hivatalhoz. Ez adományt a nyilvánosság előtt is köszönettel nyugtázza Sárkány Ferencz főkapitány.

— **A bíróság köréből.** A győri kir. ítélőtábla elnöke B u r e s Lipót győri kir. járásbírói díjtalan joggyakornokot a győri kir. ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

— **Kesztler pár vendégszereplése.** Kesztler Ede várzsunk szülőtte és neje Kápolnai Juliska; ki egyike a vidék legelső drámai színésznőinek — jövő hét négy estéjén vendégszerepelnek nálunk. Színre kerül felléptükkel: Hamlet, II. Rákóczy Ferencz fogsága, Himfi dalai és Egyenlőség. Reméljük, hogy közönségünk tömegesen fogja ez estéken látogatni az előadásokat, annál is inkább, mivel alkalma nyílik rokonszenvét kimutatni földink iránt, ki oly szép nevet szerzett máris országszerte művészetével. Az igazgató mind a négy előadást rendes helyárok mellett tartja meg, ezzel is kimutatva előzőkenységét közönségünk iránt.

— **A győri püspök balesete.** Szécsényi Miklós gr. győri püspököt csaknem végzetessé való baleset érte e hó 7-én bérma utjában. A mint ugyanis Alsó-Galláról Tatabányára ment Esterházy Miklós négyes fogatán, a lovak a mozsár lövésektől megijedtek és elragadták s a kocsit is össze törték. Szerencsére a főpapak baja nem történt.

— **Hirlapirók gyászja.** Gyászunk van. Kulinyi Zsigmond a Szegedi Napló főszerkesztőjének, az ujságírás egyik kiváló Mestereinek Szegeden e hó 6-án 51 éves korában történt elhunytáról mélyeséges fájdalommal emlékezünk meg. Huszonötven át fáradhatlan kitarással szolgálta a közügyeket. Halála súlyos csapás városára, a magyar vidéki sajtóra, a közigazdaság érdekére, de legfájdalmasabb reánk ujságírókra, a kik társunkat lelkes vezérünket veszítettük el benne. Teme-tése e hó 7-én óriási részvét mellett ment végbe. Ravatalát pályatársaink gyászoló serege, az irodalmi társaságok, és egyesületek vették körül. Áldás és béke legyen emlékezetén.

— **Városi közgyűlés.** Domány János polgármester elnökle mellett a város törvényhatósága szerdán délután rövid közgyűlést tartott, a melynek egybehívását a volt női kórház telkének megvétele feletti határozat hozatal tette szükségessé. A bizottsági tagok csekélyszámban jelentek meg. Domány János megnyitva a közgyűlést, egyben bejelentette, hogy a hercegprímás jubileuma alkalmából a város üdvözölő iratára köszönetét fejezte ki. A visszaemlékezés és nemes lélek megnyilatkozásával telt köszönő levelet a közgyűlés éljenzéssel vette tudomásul. Ezután áttérve a tárgysorozatra Sopron vármegyének a faiskolák fentartására vonatkozó átiratát tudomásul vette, ugyancsak annak a tolonczügy országos rendezésére vonatkozó átiratára elhatározta, hogy azt hasonló szellemű felirattal támogatja. Pancsova városának a polgármesterek értekezletére való meghívását elfogadta s arra Domány János polgármestert és Gaál Gyula dr. főjegyzőt küldte ki. A volt női kórház telkének a város tulajdonául leendő megvételére vonatkozólag előterjesztett tanácsi javaslatot, a mely szerint a város 22000 korona leltári értékben átveszi a telket, a közgyűlés névszerinti szavazással egyhangulag elfogadta. Boldoghy Gyula kérvényét, a melyben gőzfűrészt telep céljaira 150 m. hosszú és 45 m. széles városi terület átngedését kéri, miután az némi kiegészítésre szorult, a tanácsnak adta ki a közgyűlés, a telek átengedését azonban elvben kimondta s Bese János párloló hozzászólása után az egyezség megkötésére a tanácsot felhatalmazta. Ezzel a közgyűlés szétoszlott.

— **Vizsgálatok sorrendje a gimnáziumban.** Június 13-án hittanvizsga, 14-én torna-vizsga az I—IV. osztályokban; jun. 16-án III. oszt. számtan, földrajz, jun. 17-én I. oszt. magyar, latin, II. oszt. számtan, mértan, IV. oszt. történelem, természetrajz, jun. 19-én III. oszt. történelem, mértan, jun. 20-án I. o. földrajz, természetrajz, II. oszt. magyar, latin, IV. oszt. számtan, mértan, június 23-án I. o. számtan, mértan, II. oszt. földrajz, természetrajz, III. oszt. magyar, latin, német, június 24-én IV. oszt. magyar, latin, német vizsgája. A magánvizsgák határideje június 20. és 21. Június 29-én lesz az ünnepélyes „Te Deum” és a bizonyítványok kiosztása.

— **Hivatalos órák.** Az itteni pénzügyigazgatóságnál már régebben behozott egy huzamban való hivatalos órák megtartását e hó 7-étől a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségre is kiterjesztették akként, hogy hivatalos óráit a számvevőség délelőtt 7—1 óráig tartja. Délután a számvevőség nem tart hivatalos órákat, csupán egy ügyeletes tisztviselő van bent, a sürgős ügyek elintézése végett.

— **Heti műsor.** Vasárnap d. u. „Mikádó”, este „János vitéz”. Hétfőn d. u. „Drótostót”, este „Koldusdiák”. Kedden „Zsidó honvéd”. Keszler Ede és K. Kápolnai Juliska fellépésével a következő négy napon, szerdán „Himfi dalai”. Csütörtökön „Hamlet”. Péteken „Egyenlőség”. Szombaton „II. Rákóczi”.

— **Egyházközségi közgyűlés.** Komárom szab. kir. város róm. kath. hitközsége f. 1905. évi június hó 18-án délelőtt 11 órakor a Majláth-iskola dísztermében rendes közgyűlést tart. A közgyűlésen részt vehet minden tag, minden Komáromban állandóan letelepült és állami adót fizető róm. kat. nagykorú férfi. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki előterjesztés. 2. Zárószámadás és költségvetés tárgyalása. 3. A megüresedett képviselőtestületi és iskolaszéki tagsági helyek választás utján való betöltése. Esetleges indítványok.

— **Dalestély Ószönyön.** Az ószönyi kath. ifjúsági egyesület 1905. évi június hó 12-én hétfőn, Sreiner József házában, saját könyvtárának gyarapítására dalestélylyel egybekötött zártkörű táncvizigalmat rendez. Belépő díj: nők részére 60 fill., uraknak 2 kor. 60 fill. Kezdeté délután 4 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **A n.ócsai gyermekrontó bűnpöre.** Kedden, június 6-án folyt le a komáromi büntető törvényszék előtt Szarka Ernő n.ócsai földbirtokos bűnpörének végtárgyalása, a ki a mult év augusztus 25-én Horváth József ócsai vendéglős Margit nevű 8 éves kis leánya ellen undok és förtelmes bünt követett el s minden emberi érzést felháborító aljas és erkölcsstelen módon meggyalázta, örökre, szerencsétlenné tette. A törvényszék Hegyemeghy László elnök, Kövér Lajos és Sztráska György bírákból alakult meg, a közvádlói tisztet Csajághy Károly dr. kir. alügyész képviselte, magánvádlóként Orova Zsigmond dr. budapesti ügyvéd helyettes, a vádlott védőjeként Kiss Gyula dr. szerepeltek. A védő kérelmére, a melyhez a közvádló is hozzájárult, a törvényszék zárt tárgyalást rendelt el s így a bűnpör zárt ajtók mögött folyt le, csupán a sértett bizalmi férfiai, Fábik József földbirtokos és Győri Zsigmond ócsai tanító bocsáttattak be. A bizonyítási eljárás délután 4 óráig eltartott, a mikor a bíróság ítélethozatal végett visszavonult. A tárgyalás iránt érdeklődő közönség ez alatt izgatottan várta az ítélet eredményét. Fél óra mulva nyílt ülésben hirdette ki az elnök az ítéletet, a mely szerint a terheltet *felmentette* a törvényszék. Ítéletét azzal indokolta meg, hogy Szarka Ernő tettét beszámíthatatlan állapotban követte el. Tekintet nélkül az ítéletre jegyezzük meg, hogy a törvényszék a bűncselekményt teljesen beigazoltak találta. A vádlott azzal védekezett, hogy részeg volt, az orvosi vizsgálat és a tanúk nagy részének vallomása szerint pedig nem volt részeg, a cigányok ellenben részegnek mondták, ezek azonban esküre sem bocsáttattak. A felmentés hallatára a közönség kővé meredt, a szerencsétlen kis leány édes anyjának könnyei kicsordultak, Horváth József, az apa pedig halott halvány lett. Az ítélet ellen úgy a közvádló, mint a magánvádló képviselője felebbezést jelentettek be. A meggyalázott kis leány szülői roskadozva hagyták el a termet. Szarka Ernő pedig nevetve, büszkén ment ki. Hogy az erkölcsi romlottságnak és rothadásnak jelenségei valamely fokban fellelhetők-e ebben, annak vitatásába nem bocsátkozunk, hanem az ezt olvasóra hagyjuk.

— **Tübbet tettel, mint szóval.** A nemzet hősei iránt táplált kegyelet szunnyad, a szabadságharcz dicső bajnokainak emlékezte ismét kialakóban van s a hálás utókor által emelt emlékoszlop elhagyatottan áll. Ezelőtt csak el-el zárandokolt városunk közönsége is a herkályi emlékhöz, a szabadságharcz hőseinek sírjához, hogy kegyeletét leróvjá, de az utóbbi években már csak néhány lelkes férfi vitte el a megemlékezés koszoruját s a szobrot is megviselte az idő. Boldoghy Gyula városi bizottsági tag tehát nem rég, a mult évi számadásokról tárgyalása alkalmával a város közgyűlésében azt indítványozta, hogy a város által kezelt honvédszobor alapítvány az ácsi emlék gondozására és kijavítására fordítassék. A közgyűlés ily értelemben határozott is s a polgármester az emlék gondozására ígéretet tett. Nem is kételkedünk bene, de úgy sejtjük, hogy az idén az ácsi csata évfordulóján városunk hazafias közönsége nagyobb szabású kegyeletes ünnepélyt tart az emléknél; azért, ha netán még intézkedés nem tétetett volna, eleve felemlítjük, hogy kívánatos lenne; ha akkorra a közgyűlés határozata vegrehajtatnák. Különbözn pedig Boldoghy Gyula urtól elvárjuk, hogy nem csak pusztá szóval kívánt e hazafias kötelességnek eleget tenni, hanem komolyan közrehat, hogy e kérdés megvalósíttassék.

— **Közsegi iskola vizsgarendje.** Június 15-én, csütörtökön d. e. B.) II. fiúosztály. d. u. A) I. fiúosztály. B) I. fiúosztály. Június 16-án pénteken d. e. A) I. leányosztály. B) I. leányosztály. d. u. B) II. fiúosztály. A) III. fiúosztály. Június 17-én. szombaton d. e. magánvizsgák. Június 19-én hétfőn d. e. A) II. leányosztály. B) II. leányosztály. d. u. B) III. fiúosztály. A) IV. fiúosztály. Június 20-án kedden d. e. A) III. leányosztály. B) III. leányosztály. d. u. B) IV. fiúosztály. V. VI. fiúosztály. 5 órakor zeneiskolai zongora-tanszak. Június 21-én, szerdán d. e. IV. leányosztály; V. VI. leányosztály, d. u. 3 órakor torna-vizsga; Június 22-én, csütörtökön d. e. kézimunkakiállítás. Június 23-án, pénteken d. e. 11 órakor zeneiskolai zongora- és hegedű-tanszak. Június 24-én, szombaton d. e. óvoda vizsga; Június 25-én, vasárnap délelőtt 8 órakor a bizonyítványok és évkönyvek kiosztása. A vizsgák kezdete délelőtt 8, délután pedig 2 órakor lesz. E vizsgákon úgy a szülők, mint a tanügy iránt érdeklődők szívesen látatnak.

— **Üdvözet Togónak.** Városunkban is mozgalom indult meg, hogy a Komárommegyében és Komárom városban lakó azon volt tengerészek, a kik a cs. és kir. haditengerészetnél szolgáltak üdvözlő iratot küldjenek Togónak. A mozgalom vezetői ez uton hívják meg volt tengerésztársaikait a június 22-én Urnapján délután 5 órakor Maitz Rezső vigadó termében tartandó értekezletre.

— **Részvény aláírás.** Az ógyallai járási takarékpénztár részvénytársaság alapítói, az udvardi járás 15 jegyzője, kibocsátották a részvény aláírási ivateket. A tervezetben megindokolják, hogy miért szükséges ógyallán e takarékpénztár. Reményességüket fejezik ki az alapítók az ógyallai járásbírósnak telekönyvi hatósággal való felruházása iránt is. A takarékpénztár 50 évre alakul, 600 darab egyenként 200 K. névértékű részvényvel. Az aláírásokról erre fizetendő 20 K. és 10 K. az alapítási költségekre, 40 K. augusztus, 40 K. október 1-én; a hátralevő 100 K. befizetését az igazgatóság szabja meg. Aláírások július 1-ig fogadtatnak el. A tiszta jövedelemből az udvardi járási jegyzők egylete 1% erejéig részesedik. Miután a felállítandó pénzügyintézet felvirágzása az egész járás érdekével van kapcsolatban, a részvényekbe fektetett tőke biztos gyümölcsöt terem. Részvényaláírások szerkesztőségünkben is eszközölhetők, hol rendelkezésre áll az aláírási ív.

— **Elhalasztott vásár.** A f. hó 13-án megtartandó gutaí vásár, a Gútán uralkodó kanyaró járvány miatt bizonytalan időre elhalasztatott.

— **Öngyilkos varrónő.** Lövinger Zsófia 29 éves varrónő e hó 7-én szüleinek Rozmaring-utcza 430 sz. lakásán, míg azok távol voltak, borotvával elmetsette nyakát. A szomszédok hamar észrevették, de segíteni nem tudtak rajta, míg Heindl Antal is oda nem ment, a ki azután a szerencsétlennek az első segélyt nyújtotta s Dr. Biringer Mór orvos megérkezéseig a tátongó sebet borogatta, a ki azután bekötözte és a közkórházba szállította.

— **Rendelet a papiron.** Sok dologról tud a statisztika, de a statisztikai tudomány sem jutott még idáig, hogy megtudná mondani, mennyi rendelet és törvény marad csak a papiron. No hát ezek között van a halászati tilalomra vonatkozó rendelet is. A minster csak nemrég utasította a felügyeletre hivatott közegeket, a szigorú ellenőrzésre, de hát azért a csallóközben háborítatlanul megy a halfogás. A gutaik itt a városban szabadon árulják a fogási tilalom alá eső halat. Pár hete, hogy a haltenyésztés érdekében nagyobb mennyiségű ikrát helyeztek el a csallóközi vizeken, a halászati tilalomra azonban kevés gond van, pedig hát a csallóközi halászati felügyelőnek talán ez is feladata volna.

— **Öngyilkosság.** F. hó 4-én, vasárnap d. u. 2 órakor a IX. várerőd előtt elterülő akácokban egy 26 év körüli iparossegédnek látszó ismeretlen egyén forgópisztolyal melbe löte magát és meghalt. Az illető valószínűleg Ugrin Simon módosi (Torontalm.) molnárségéd.

— **Életunt katona.** Strbina János csász. és kir. őrmester folyó hó 9-én a monostori várerődben agyonlőtte magát.

Anyakönyvi hírek.

jun. 4-től 10-ig.

Születések:

Förös Gergely, Kossár Ilona, Dobis Margit, Horváth Julia, Huszlicska Margit, Keresztes Károly, Szabó Jenő, Osztoics Antal, Juhász Julia, Szines Ernő, Szaner Vilmos, Papp Ernő, Sárközi Mária.

Házasságok:

Bersuder Sándor és Markovics Gabriella, Hückl Ernő és Völgyi Franciska.

Halálozások:

Bölcskei János 83 év., aggkór, Arbib Jánosné 67 év., agyhüded, Berza Ferencz 11 hó., ránggörcsök, Füssy Mária 24 év., gümőkór, Weisz Gizella 18 év., gümőkór, Horváth Erzsébet 15 hó., tüdőlobb, Istenes Erzsébet 73 év., aggkór, Maller János 43 év., rezzgőrz, Strbina János 26 év., öngyilkosság.

Felelős szerkesztő: **Berinkei Bálint.**

Nyomatta a kiadótulajdonos: **Pannonia** könyvnyomda.

Kiadó lakás augusztus 1-re, Megye-utca 560. sz. alatti Freisinger-féle házban, mely áll három udvari szobából, konyha-, pincze-, éléskamra- s padlásból, — Ujvárosban pedig 104. házzszám alatt több lakás azonnal kiadó. — Bővebb értesítés Pílcz Károlynál Temetősor 405. sz.

Birtok eladás Inárcon. Budapesttől a június hóban megnyíló új motoros közlekedéssel 3/4 órányira közvetlen vasutállomással **3500 hold urasági birtok** részben I rendű szántó és rét, részben szőlőtelepítésre kiválóan alkalmas homoktalajjal, nagyobb és kisebb részletekben parcellázva van, előnyös fizetési feltételek mellett eladó. Bővebbet: **Parcellázási iroda Inárca.Kakucs.**

Nyaraló lakás!

A monostori szőlőben két szoba, konyha, szép verenda és kézi pinczéből álló

nyaraló lakás kiadó!

Bővebbet a **Pannonia** könyvker.-ben.

Nyílt-tér.

MIZ IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szén-savas** ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer. Elsősorban a **MOHAI**

ÁGNES.

forrás mint természetes szén-savas ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olesó savanyúvíz; dús szén-savtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb **gyomor-, légző- és húgyszervi betegségeknek**. Azért tehát

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha a **gyomor-, bél- és légzőszervi** betegségektől szabadulni akarunk. **Dr. Kéty.**

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha **étvágyhiány és emésztési zavarok** állanak be. **Dr. Gebhardt.**

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha a **vesehajt** gyógyítási akarjuk. **Dr. Kövér.**

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha **májbajoktól és sárgaságtól** szabadulni akarunk. **Dr. Glass.**

Háztartások számára másféltérsnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mesterségesen szén-savval telített víznél**, sőt a szódavíznél is olesóbban adja, hogy az **Agnes-forrás vizét** a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

KEDVELT FORRÁS.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. Főraktár:

ZIEGLER ALBERT urnál, ugyanitt ingyen kapható az Agnes-forrás diszes kivitelű ismertető füzet.

É R T E S I T É S.

Van szerencsénk értesíteni az igen tisztelt építő közönséget, hogy a **ROZMARING-UTCZA 383. SZ. A.**

Építési és vállalati irodát

nyitottunk.

Elvállalunk modern lakóházak s más épületek tervezéseinek készítését, új építkezéseket, beton és gép alapozásokat, gyárkémények falazását, rabsz rendszerű falak és mennyezetek készítését, mindenféle átalakításokat, terrazzo és mozaik burkolatokat s minden e szakba vágó munkálatokat. Továbbá elvállalunk mindennemű kőfaragó munkákat, síremlékeket a legdiszesebb kivitelűtől a legegyszerűbbig.

Husz éven át úgy a fővárosban, mint a külföldön szerzett bő tapasztalataink révén képesek vagyunk a legnagyobb igényeknek is megfelelni.

Költség jegyzékkel kívánatra díjmentesen szolgálunk s építési ügyekben szívesen adunk értesítést.

Az igen t. n. é. közönség b. figyelmét és pártfogását kérve vagyunk — kiváló tisztelettel —

Komáromi Kálmán építész okl. építőmester és Társa

A miniszteri határozattal hatóságilag engedélyezett.
“ÉRTESÍTŐ” iroda
Budapesten VI. Szondi-u. 28
Eszközöl és közbenjár mindennemű katonai, illetőségi, honosítási, házassági, közigazgatási és kölcsön ügyekben. —
Értesítéssel díjtalanul szolgál, levélbeli megkeresésekhez válaszbélyeg melléklendő.

10.

E l t ű n t. (Bűnügyi regény)

— Nem. Am nem találhatok okot arra, hogy más uton ment volna.

A rendőrkapitány vonította a vállát.

— Segítségemet kívánja, — mondta azután — s én természetesen készséggel eleget teszek kívánságának. Puhatólódznom kellene ily körülmények közt, mégha ön azt nem is kívánná. Hogy azonban nyomokra akadjak, engedje meg, hogy néhány kérdést intézhessek önhöz.

— Mikor távozott Vizzay báró az éjjel a mulatságból? — kezdé kérdéseit.

— Nem határozhatom meg pontosan az időt — azt hiszem, körülbelül két óra lehetett.

— Jól van. Egyedül ment el?

— Nem. Vele együtt többen hagyták el házat.

— Kik?

A bankár gondolkozott.

— Ezt sem mondhatom meg határozottan. Csak annyit tudok biztosan, hogy Gönczy báró és Eöblös ur — mindketten jóbarátai — vele egy időben távoztak. Azután meg Marai és Ardényi kereskedők.

— Lásza, ez már kissé közelebb vezet minket a célhoz, — vélte a rendőrkapitány.

— Nem tudom azonban, elkísérték-e Vizzayt, — mondá Asztalági.

— Nem tesz semmit, mert erre nézve az illetők maguk adhatnak felvilágosítást; nem vette észre, hogy jövődöbeli veje kissé boros állapotban volt?

— Igen — válaszolt a bankár, nem minden vonakodás nélkül. Kissé izgatott volt és többet is ivott, mint rendszeren szokott.

— Ezt természetesnek találok, Ily mulatságok alkalmával nem szokás a poharakat gondosan megolvasni — csatlakozik ehhez az öröm izgatottsága is. Miképpen nyilvánult az izgatottsága?

A bankár hallgatott. Ugy látszott, hogy nem értette a kérdést.

— Szeretném tudni, nagyon vigkedélyű volt-e vagy fölindulva, túlságos érzékeny? toldá meg Menyhért. — Hiszen tudja, hogy az ital különféle személyeknél, sőt különféle időben is, gyakran egészen más, még ellenkező hatást is szokott előidézni.

— Nem látom be, minő fontossággal bírhat ez a körülmény, — veté közbe a bankár.

A rendőrtiszt ajka körül jelentős mosoly mutatkozott.

— Egyetlen egy körülményt sem szabad figyelmen kívül hagynunk, — vágta vissza némi fontoskodással. — Szabad tehát megismételnem kérdésemet.

— Nagyon izgatott volt, nagyon vidám, de egyszersmind vidámságában kissé vad — adta meg a választ Asztalági.

— Kissé vad, — ismétlé Menyhért halkán, elgondolkozva, mintegy önmagához. — Talán kissé epés is?

— Ezt nem vettem észre.

— Pedig, amint én Vizzay báró természetét ismerem, ez nála rendkívüli nem lett volna. — Nos, még egy kérdés: Kedves leánya önszántából és szívesen váltott vele jegyet?

— Ugy látszott, ez a kérdés zavarba ejtő a bankárt — késett a válasszal.

— Vallehet az én kívánságomra egyezett bele az eljegyzésbe — mégse kételkedem, hogy szívesen tette.

A rendőrkapitány úgy tett, mintha e kérdésnek semmi fontosságot nem tulajdonítana, mert rögtön hozzátette: — Nem beszélte-e el önnek Görönczy báró, vagy talán Eöblös ur, hogy elkísérték Vizzayt, amikor öntől távozott?

— Ezt nem kérdeztem meg tőlük?

— Mindenesetre szóba hozhatta volna, a mikor ma Vizzay nem jelent meg az esküvőjére.

— Nem szóltak erről semmit.

— Nos, kedves Asztalági ur, minden lehető el fogok követni, — ígérte meg Menyhért, — remélem azonban, hogy aggályai közül egy se fog he-

RÉSZVÉNY ALÁÍRÁSI FELHÍVÁS!

Alulírottak

Járási takarékpénztár részvénytársaság
Ó-Gyallán

==== cég alatt takarékpénztárt alapítunk. ====

Az alaptőke 12.000 korona, mely összeg 600 darab egyenként 200 koronás névre szóló részvény kibocsátása által lesz beszerzendő.

Részvényeket csak 1905. évi július 1-ig lehet jegyezni.

A részvények ára Kollányi Pál ó-gyallai községi jegyző mint az alapítók által megválasztott pénztáros kezéhez személyesen vagy posta útján a következő részletekben fizetendő:

Az aláíráskor minden darab részvényre 20 korona, alapítási költségekre minden darab részvény után 10 korona, vagyis első részlet gyanánt minden darab részvény után 30 korona; 1905. augusztus hó 1-én további 30 korona, 1905. október 1-én ismét 40 korona.

A részvénytőkének másik felérése, hogy mikor fizetessék be, ezt az igazgatóság határozza el és a részvényesekkel a fizetési határidő előtt legalább is két hónal közölni fogja.

Miután a takarékpénztárt az udvardi járásnak alulírott jegyzői alapítjuk és miután mi a járás lakosságának csakis ezen pénztárat igénybevetését fogjuk ajánlani, az alapítandó takarékpénztár tehát előreláthatólag igen kielégítő üzleti hasznát a mi támogatásunknak fogja köszönhetni: mind ezen okoknál fogva a kereskedelmi törvény 150. §-nak 6., pontja alapján kikötjük, hogy az alapítandó takarékpénztár fenállása alatt évenkénti tiszta nyereségének egy százalékát az udvardi járási „Jegyzői Egylet” részére az ezen járásbeli községi jegyzők nyugdíjpótló alapja javára tartozik adni.

Részvényaláírási levelet a hozzá fordulóknak küld a „Járási takarékpénztár alapítási irodája Ó-Gyallán”.

Ó-Gyallán, 1905. május 14-én.

AZ ALAPÍTÓK:

Kürthy Győző s. k.
szemerei körjegyző.

Kovács Lajos s. k.
csúzi jegyző.

Fekete Lajos s. k.
kolthai jegyző,

Kollányi Miklós s. k.
szentpéteri körjegyző.

Halász Sándor s. k.
madari jegyző

Kollányi Pál s. k.
ó-gyallai jegyző

Báthy Gyula s. k.
kürthi jegyző

Vágner Béla s. k.
imelyi jegyző

Soós Ferencz s. k.
izsai jegyző.

Honffy J. Lajos s. k.
naszvadi jegyző

Markovics István s. k.
perbeti jegyző

Kiss Gyula s. k.
hetényi jegyző

Juhász Miklós s. k.
martosi jegyző

Miholics István s. k.
bagotai körjegyző

Takács Géza s. k.
marczelházi körjegyző.

Szász József

Komárom sz. kir. város országgyűlési képviselője beszéde 1905. június 3-án a képviselőházban Heves és Somogy vármegyék feliratainak tárgyalása alkalmával.

Szász József: T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk! balfelől.) Gr. Batthyány Tivadar t. képviselőtársamnak Heves vármegye feliratára vonatkozó határozati javaslatát kijelentem, hogy elfogadom. (Helyeslés balfelől.) Elfogadom hangsúlyozásával annak, hogy én e kérdésben, t. i. ősi alkotmányunk megvédelmezésének kérdésében kész vagyok a legszélsőbb határokig elmenni. (Helyeslés balfelől.) Ha valaki bünt követ el akkor, mikor a király ellen tesz, bünt követ el az is, legyen az polgára e hazának vagy királya ennek az országnak, a ki megsérti a magyar alkotmányt. (Igaz! Ugy van! balfelől.)

T. képviselőház! B. Kaas Ivor t. képviselő barátom azt mondta a multkor egy beszédében, hogy az ősi alkotmányunk megvédelmezéséért kész elmenni bitófára, kész elmenni a vérpadra, azonban barrikádokra nem megy. Azt hiszem, igen sokan vagyunk ezen az oldalon, ha a boldogtalan sors úgy hozná, a kik b. Kaas Ivor képviselőtársammal tartanának, de azt hiszem, hogy olyanok is lennének, — és ott lenne elsősorban Vészi József t. képviselőtársam, a ki megígérte szíves részvételét a barrikádokon — a kik, hogy ha lesznek barrikádok, a barrikádokra is elmenének. Mert, t. képviselőház, a népek joga és törvénye a barrikád és ha más nem tiszteli a jogokat és az alkotmányt, miért ne éljen a nép azzal a joggal és kötelességével, a mit a helyzet reá ró.

A válság történetével és annak okaival én hosszasan foglalkozni nem kívánok, mert előttem szólott t. képviselőtársaim ezekre rámutattak, megvilágították a kérdést, minden oldalról, elmondták egész részletességgel, és sem nyitott ajtót bedöntenem nem szándékozom, sem olyan szerepre vállalkozni, mintha a ragyogó napot akarnám gyertyákkal megvilágítani, semmi kedvem nincs. Az elől azonban nem zárkozhatom el, hogy a mai helyzet előidézésének okát ne kutassam. Nem habozom kijelenteni, t. képviselőház, hogy a mai helyzet előidézésének okát nagyrésztben a mostani bukott szabadelpárt magatartásában látom. (Igaz! Ugy van? balfelől.) Ez a párt hosszú 30 esztendő uralma alatt semmit sem tett az alkotmány biztosításának fejlesztésére, a nemzet alkotmányos erejének fokozására és ez a kormány, nem tett egyebet, mint folyton a kormányhatalmat növelte. Istápolta a plutokráciát, a választói jognak kiterjesztéséről nem gondoskodott s az 1867. XII. törvénycikket nemcsak hogy végre nem hajtotta, de határozottan visszafejlesztette és az abban foglalt nemzeti biztosítékokat elsikkasztotta. (Ugy van! balfelől.) A főrendiházat megreformálta ugyan, de abban az irányban,

hogy oda csakis a kormánynak és az udvari köröknek kedves és mindig kész emberei jutottak be, a nemzetet képviselő független elemek azonban ez idő szerint sem jutottak ott többségre.

T. képviselőház! Az a rendszer és az a politika, a melyet ez a bukott párt 30 esztendőn keresztül követett, nem volt soha őszinte, hanem a takargatás politikája volt úgy felfelé, mint lefelé. Lefelé takargatták mindig azt, hogy az osztrák udvari körökben még ma is él az ugynevezett Gesamt-Monarchiának örülete. Felfelé pedig takargatták azt, mintha a magyar nemzet ez ellen a szándék ellen és ez ellen a terv ellen nem tiltakoznék. Most a választások erről a politikáról lerántották egészen a leplet, tisztán láthatja maga előtt Bécs is. Azonban ez a politika oka annak, hogy az osztrák udvar ma még mindig azt hiszi, hogy a mit ő nekünk elrendel, a mit ő Magyarországnak parancsol, Magyarországnak mindig meg kell hallgatnia, az előtt ennek az országnak meg kell hajolnia.

Markos Gyula: Hozzászoktatták!

Szász József: Hetekkel ezelőtt történt, hogy a szövetség elleniek feliratát felküldöttük a bécsi Burgba a király elé, felküldöttük azt a feliratot, a mely megjelöli az utat és módot egy a jövőbeli kormánynak, mint a törvényhozásnak, a melyen a jövőben haladni kell. Azt hittük akkor, hogy a nemzetnek jogai rövid időn belül érvényesíttetni fognak. És mi történt? Hetek multak el azóta, ez a képviselőház munkálkodott is, munkálkodása alatt soha el nem mulasztotta hangsúlyozni a királynak igazság szeretetét, a koronának fényét magasztalta és dicsérte, a korona azonban — pedig hosszú idő mult el azóta — még csak nem is válaszolt a felíratra.

Ez a hallgatás mutatja azt, hogy az udvari körök egyáltalában nem szándékozzák megvalósítani azokat az ideákat, azokat a jogokat, a melyek a felíratban foglaltak. Ugy van! Ugy van! balfelől.) Pedig valószínűleg groteszk gondolat az, hogy a mi nem sikerült 400 éven keresztül nekik, az most sikerülni fog. Nem egyéb ez, mint egy hóbotos agyvelőnek bolondos képzelődése. (Élénk helyeslés balfelől.) Ha 400 esztendőn keresztül nem tudtak bennünket kiirtani, nem tudtak bennünket megsemmisíteni, jogainkból, alkotmányunkból, szabadságszeretetünkben, fajunkhoz való ragaszkodásunkból kiforgatni, nem fognak tudni most, az ötödik évszázadban sem. (Ugy van! Ugy van! balfelől.)

T. képviselőház! Mi célja volt a mi felíratunknak? Ennek a felíratnak nem volt

egyéb célja, mint a nemzetnek kívánságait a Felség tudomására hozni és elhárítani azokat az akadályokat, a melyek a nemzet fejlődésének útjában állnak, főleg katonai és gazdasági téren. (Ugy van! balfelől.) Ugy látszik, — legalább a válságnak mostani jelei arra engednek következtetni, — hogy Bécsben abszolúte nincs szándékukban a válságot komolyan megoldani. Erre legalább mostanság komoly lépés nem történt.

Markos Gyula: Majd megisszák a levét!

Szász József: A mi történt, az nem volt komoly lépés, hanem határozottan egyenes ellentéte annak a politikának, a mit a felírat a megoldás módjakép megjelölt. (Ugy van! Ugy van! balfelől.)

T. képviselőház! Szíves engedelmezzük és türelmünkkel néhány szóval meg fogom világítani a mai politikai helyzetet. (Halljuk! Halljuk!)

Különböző tervek és eszmék merültek itt fel arra vonatkozólag, hogy az egész parlamentben egy felírat létesíttessék és egy eszmekör csoportosíttassék egy kabinet kinevezésére: ez volt a pártkonferenciának eszméje, vagyis — a mint a szabadelpártban nevezni szokták — egy kigondoló bizottság. Hát ilyen kigondoló-bizottságra nekünk semmi szükségünk nincs.

Endrey Gyula: Begombolkozunk!

Szász József: Nincsen szükségünk azért, mert a koalíciónak megvan a maga programja, a koalíció megjelölte a felíratban azokat a pontokat, a melyek alapján az országnak és a törvényhozásnak a jövőben működni kell. De különösen nincs szüksége rá a függetlenségi és 48-as pártnak. (Helyeslés a baloldalon.) Ez a párt az, a mely nagyon sok lényeges elvét a királynak érzékenységeért jóformán a pium desideriumok közé sorozta már. (Ellenmondás a baloldalon.) Ez a párt, t. képviselőház, elveiből többet nem engedhet, (Felkiáltások a baloldalon: Semmit sem engedett!) Nem engedett és ezeket továbbra is hirdette volna, de az alkotmányos kormány megalakításának kedvéért ez alkalommal nem ment el egész a végletekig, a mi szerintem is helyes politika volt.

T. képviselőház! Minket választóink azzal küldöttek ide a képviselőházba, a mivel valamikor régente a lacedemoniai anya gyermekét a harcra bocsátotta. Egy pajzsot adott neki, azt mondván, ezzel jöjj haza becsülettel, vagy ezen hozzanak haza becsülettel. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) Mi is egy zászlót kaptunk a kezünkbe, t. ház, a melyen elvek vannak felírva, mi ezektől el nem térhetünk. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.)

Mi ezek mellett kitartunk becsülettel, (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) vagy ha szükséges, meghalunk azok mellett becsülettel. (Élenk helyeslés a baloldalon.)

T. képviselőház, az utóbbi napokban hire ment, hogy az udvar meg akarja alakítani a kabinetet.

Markos Gyula: Jön a smarn-generális!

Szász József: Hallottuk, hogy a darabkapitány napokon át itt a fővárosban tartózkodva verbuválta, ugyszólván kötéllel fogta a minisztereket. Ugy látszik, egynéhányat talált is a nyugdíjak és a magas fizetések kedvéért. Hát én, t. képviselőház, a darabant-kapitányon nem csodálkozom, mert az ő szive soha sem vert együtt a nemzet szívével. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) Azon azonban csodálkozom, hogy öreg korára, vénségére való tekintettel, most sem tudja megérteni azt, hogy mi ennek a nemzetnek az óhaja és mi a kötelessége a nemzettel szemben. hanem odaadja magát egyszerű szolgának a császár parancsára. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.)

Micsoda kabinet lehet az, t. képviselőház, a melyet b. Fejérvárynak sikerült összehoznia? Ez a dolog eszembe juttatja azt az esetet, a midőn egy paraszt ember lakodalomra hívta össze a község legjavát. Meg is akarta fogadni az első cigánybandát, de minthogy nem kapta meg sem az elsőt, sem a másodikat, sem a harmadikat, megfogadta a vályogvető cigányt. (Derűltség a baloldalon.) Nálunk, t. ház, csak a magyar király és csak a magyar kormány utján kormányozhat. Ha pedig egy más kormány jön ide és akar itt kormányozni, akkor flagrns törvénytörés követtetik el és a király megszegi a hitlevelében letett esküt. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.)

Nálunk Magyarországon, t. ház, ilyen miniszterimmal kormányozni nem lehet. És pedig azért nem, mert nem akad ebben az országban olyan alávaló gazember, a ki ilyen kormány rendelkezésének engedelmességek (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) és a ki ilyen kormány rendelkezéseit végrehajtsa. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) Előreveti fényét itten a törvényhatóságok tiltakozása, a melyek előre kijelentik, hogy egy ilyen kormány esetén adót be nem hajtanak és minden rendelkezésükre álló alkotmányos eszközzel ellene dolgoznak egy ilyen kabinetnek. Azt hiszem, valamennyi törvényhatóságunk rövid időn belül nyilatkozni fog ebben az irányban, mert mind tudja hazafias kötelességét. (Ugy van! balfelől.)

Minden fejlődik ezen a világon, t. képviselőház, csak a bécsi ész marad mindig ugyanaz. (Igaz! Ugy van! balfelől.) A mit Bismarck herczeg mondott 1861-ben, azt ők nem tudják megérteni ma sem. Azt mondta Bismarck: „Ha az a szerencsétlenség ért volna, hogy osztrák császárnak kellene lennem, akkor holnap átköltözzék Pestre, huszáregyenruhában járnék, magyarul beszélnek, lovagolnék, mindazt bekebelezném Magyarországra, a mi belefér, személyesen lépnek a magyar országgyűlés elé, vele tárgyalnék, megmondanám neki a félre nem ismerhető igazságot, hogy magyar királynak lenni első tulajdonsága az osztrák császárnak, minden más ország csak társország. Ha a dolgot egyáltalában meg lehet menteni, csak ez az egyetlen az útja”. (Helyeslés balfelől.) Ezt mondta Bismarck herczeg 1861-ben. Ma

1905-ben vagyunk, de Bécs és az udvar még mindig nem jutott el ennyire. A mint mondtam, minden fejlődik a világon, fejlődik a népek életének fája is; folyton új galyakat hajt; vagy elkorhad, vagy letöri a vihar, de egy vihar lehetősége meg nem gátolhatja a nemzet fáját abban, hogy koronáját Isten szabad levegőjébe ki ne nyujtsa. (Helyeslés balfelől.)

Ilyen súlyos alkotmányválság, mint a mostani, régen nem volt Magyarországon; 400 esztendő alatt legfeljebb három-négyszer lebegett ilyen válság az ország egén. Ebben a helyzetben minden becsületesen gondolkozó magyar ember kötelessége az, hogy pártkülömbőség nélkül tömörüljön azok ellen, a kik részéről a támadás jön, hogy azt méltóságosan, annak rendje és módja szerint teljes erővel visszaverhessük. (Helyeslés balfelől.) A szabadelpvűpárt, a melynek annyi hibája és böne volt a multban, némileg expialhatja mindezt, ha a mostani súlyos alkotmányválság idejében a küzdő tábor mellé áll, segédkezet nyújt neki, mert nem hiszem, hogy rájuk illenek teljességgel Zrinyinek, a költőnek mondása, hogy a tengeri medvének van az a tulajdonsága, hogy mentül jobban dörög az ég, annál magasabban megy a sziklán és annál édesebben alszik. Nincsen, t. szabadelpvűpárt, a Loyd-klub felett borostyánfa, a melybe sohasem fog belecsapni a haragos ég villáma! (Felkiáltások balfelől: Becsapott! Csalánba nem csap be a menykő! Derűltség.)

Ilyen súlyos viszonyok között, t. képviselőház, kötelességünk az összetartás. Kötelessége ennek a képviselőháznak a jövőre vonatkozólag oly terveket szőni, oly intézkedéseket tenni, a melyekkel egy esetleges alkotmányellenes kormánynak minden tettét meg tudja gátolni. Szükséges ez azért, nehogy beteljesedjék rajtunk is Carlylenek az a mondása, hogy ennek a törvényhozásnak is ne jusson sorsául az, hogy mintegy ujkori Andromed kezeit összekötni hagyván, magát sziklához engedje láncoztatni, a midőn azután nem tehet egyebet, mint folyton siránkozhat éghez és földhöz. Vigyázzunk erre. Bécsben pedig vigyázzanak arra, hogy a nemzetnek folytonos szurkálásával, folytonos piszkálásával, semmibe vételével, fricskázásával ne engedjék odáig jutni a nemzetet, hogy forrongásban törjön ki, ne engedjék meg azt, hogy, a mint Carlyle mondja, megszólaljon Pán furulyáján az a hang, a mely örületbe kergeti az embereket; ne folytassák így tovább, mert nagyon könnyen megeshetik, hogy ezzel a politikával úgy összetömörítik ezt a nemzetet, hogy az alkotmány védelmére kénytelen lesz fegyveres és sisakos önvédelemhez folyamodni, a mely a természetnek azzal a rettenetes erejével trónusokat emel és trónusokat dönt, a melynek nagyságát soha még nem mérte senki, a mely felér egész az egekig és lemegy egész az örületbe, a pokloknek fenekéig.

Ezeket akartam elmondani. Egyébként, a mint említettem, elfogadom gr. Batthyány Tivadar t. képviselőtársam határozati javaslatát. (Élenk helyeslés a baloldalon. A szónokot számosan üdvözlük.)

— **A „Zenélő Magyarország”** zongora és hegedű zeneműfolyóirat most megjelent XII. évfolyamu 11. füzeté a következő érdekes zeneműajdonságokat közli: I. „Ha majd egykor utoljára huzatom a nótámat” és „Hazug János nótája” I hangulatos magyar nótát Korányi Józseftől. II. Witt S. Max. „Phylis” című dallamgazdag angol keringőjét. III. Lányi Ernőnek az országos nevű zeneszerzők „Magyar Szerenád”-ját zongorára. Ily gazdag tartalommal jelenik meg e minden zenekedvelőnek fontos zeneműfolyóirat minden egyes füzeté úgy, hogy előfizetői az érdekesebb zeneműajdonságokat, melyek az év leforgása alatt megjelennek — havonta kétszer — mindenkor 10—12 oldalú kapják. Előfizetési ára: egész évre (24 füzetre) 12 kor., félévre (12 füzetre) 6 kor., negyedévre (6 füzetre) 3 korona. Egyes füzet 60 fillér. Előfizetni a most folyó II. évfolyamokra valamint az előző évfolyamokra is a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapest VIII. József-körút 22/24, hol egyuttal minden zenemű, a legolcsóbban megrendelhető.

— **A Nap.** Példátlan sikerrel egy csapásra hódította meg A Nap a közönséget. Frissége, elevensége, erős, becsületes ellenzéki hangja, tiszta demokratikus politikája, merész, kitartó és szenzációs küzdelme az alkotmányos szabadságért és a kormány erőszaka ellen, rovatainak bősége, az egész lap eleganciája és kedvessége teljesen meghódították A Nap számára a közönség szívét. A Nap ezenfelül a legolcsóbb napilap; előfizetési ára negyedévre csak 4 kor., egy hónapra 1 korona 40 fillér. A Nap valamennyi ujság megelőzésével a legkimerítőbb tartalommal már kora reggel megérkezik az összes vidéki városokba. A Nap felelős szerkesztője: Braun Sándor, főmunkatársa: Ábrányi Emil, Politikai cikkcinek nagyrészt dr. Vázsonyi Vitmos országgyűlési képviselő írja. A Nap szerkesztőségének tagjai: Bródy Mihály, Csizmadia Sándor, Csörgő Hugó, Cholnoki Viktor, Feld Aurél, Gergely István, Dr. Hajdu Miklós (segédszerkesztő), Hacsak Géza, Holló Márton, Holló Vilmos, Józsa Antal, Kemény Simon, Nádas Sándor, Pásztor Árpád, Székely Miklós, Szaboles Bálint, Dr. Vázsonyi Vilmos. Mutatván nyszámot készséggel küld A Nap kiadóhivatala: Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

HIRDETÉSEK.

FARKAS GYULA

vegytisztító.

KOMÁROM. — TATA.

Főüzlet: Nádor-utca 163.

Műhely: Br. Eötvös-u. 495.

Fióküzlet: TATA, Fürdő-u.

Gőzerőre berendezett | Vidékről hozzám küldött
vegytisztító és mosoda. | 5 klg. csomagot bér-
mentve küldök vissza

Elvállal minden e szakba vágó tisztítást és festést.

90 Minden órajavítás **krajezár!!**

2 évi jótállás mellett.

Vidéki javításokat pontosan eszközlök.

KORMOS BÉLA, műórás.

BUDAPEST, VII, István-ut 28.

Jó és olcsó, idealis és egyetlen a
Mária Joseph park közelében

Remek kilátás a park, tó, sziget,
hid, barlang vizesés stb.-re.
Tiszti szállások. Villanyos megálló-
hely Fácán-utca sarkán.

A párisi kiállítá-
son aranyéremmel
kitüntetve.

Alapítattott 1886.

Kitűnően belőtt

vadászfegyverek; biztos ön-
szabályozott és jól hordó szoba- és kerti fegyve-
reket (Flaubert) jól és olcsón szállít.

Földesi L. puskaműves
Budapest, IV. Múzeumkörút 3.
Régi fegyverek ujakkal kicseréltek, javítások olcsón.
Árjegyzék ingyen.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém Komárom és vidéke m.
t. közönségének szives tudomására hozni, hogy
Komáromban, Náder-utca 155. szám alatt.
1905. évi május hó 1-től kezdve, egy a mai
kor igényeinek teljesen megfelelően felszerelt

műszerész üzletet nyitottam

Elvállalok varrógépek bárminemű javi-
tását, kerékpárok mint a szerinti épi ését,
telefon berendezéseket, zománczozásokat és
nickelezéseket, valamint minden szakmamba
vágó dolgokat.

Állandóan nagy raktárt is tartok varró-
gépek, kerékpárok és mindennemű villanyvi-
lágítási és házi telefon felszerelésekből.

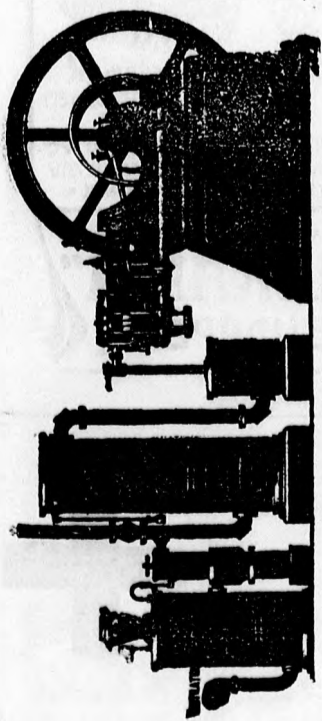
Ugy a fővárosban, valamint a külföldön
huzamosabb időn át szerzett tapasztalataim
folytán abban a helyzetben vagyok, hogy t.
megrendelésemet mindenkor a legpontosabban,
kifogástalanul és gyorsan kielégíthessem.

Amidőn tehát a t. közönség támogatá-
sát kérem vagyok

teljes tisztelettel

Albrecht Antal

műszerész.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.
Benzin- és petroléum-motorok és locomoblok, szivó-gáz-motortelepek
2-3 fill. költséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú
gyártmány. — Költségtetés és árjegyzék ingyen.

USZODA MEGNYITÁS!

Van szerencsém a t. cz. közönség szives tudomá-
sára adni, hogy

uszodám atmegnyilt.

Nők részére

rendelkezésre áll a fürdő szabad uszás és tanításra
reggel 6-tól 12-ig, d. u. 5-től 8 óráig.

Férfiak részére egész napon át.

A jegyek kizárólagosan a „Pannonia“ könyvkereske-
reskedésben kaphatók, esetleg az uszoda tulajdonosnál is.
Bérletjegyek az eredeti jegyeknél mérsékeltébb áron
kaphatók.

Miután ezen uszoda nagy költséggel és áldozattal
van fenntartva, kérem a n. é. közönség szives pártfogását

vagyok mély tisztelettel

WEISZ SÁMUEL

uszoda tulajdonos.

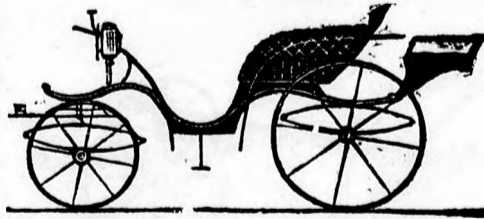
ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy
több évi tapasztalataim révén abba a kellemes helyzetbe jutot-
tam, hogy

üzletemet megnagyobbítottam.

A n. é. közönség legpontosabb és leggyorsabb kiszolgálása
mint eddig, úgy ezután ezen megnagyobbított üzletemben is leg-
főbb törekvése-
met fogja ké-
pezni.

Megnagyob-
bitott üzletem
folytán elvállal-
lok bárminemű

a kocsigyártás
terén szüksé-
ges javításokat
illetőleg meg-
rendeléseket a
legegyszerűbb
munkától a
legfinomabbig.

Időközönként különböző mintájú új kocsikat is készítek, a me-
lyekről mindenkor 1 évi jótállást vállalok.

A midőn megköszönöm az irántam eddig is tanusított jóaka-
ratot és bizalmat, felkérem a n. é. közönséget, hogy a jövőben is
tüntessen ki b. jóindulatával.

Magamat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva

tisztelettel

Kelemen Lajos

kovács és kocsigyártó

Gazda-utca 685. szám.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy a Nádor-utca 155. sz. alatti évek óta fennálló jóhírnevű **nyereg és szíjgyártó üzletemet** ugyancsak a **Nádor-utca 163. szám alá** (Komáromi Első Takarékszövetkezet és Fridrik-féle sütőde mellé

áthelyeztem.

A midőn még megemlítem, hogy üzletem a legmodernebb alapon lett átalakítva és megnagyobbítva, bátorkodom egyúttal a n. é. közönségnek **saját készítményű löszerszámaimat és polgári ugy-mint tisztí elírás szerinti nyereg szereimet** ajánlani, a melyekből **állandóan nagy választékom** van.

Utazó bőröndök, szép kivitelű vadászcsizmek, bőr diszmunák, ostornyelek, lovaglővesszők, agarászostorok, lovaglőbotok, mindenféle istállószerek, kocsi-, szerszám- és nyeregtisztítók, Kvizda Fluid, Flanel, Vizes Bandazsni stb. s minden fajta boka-, térd- és lábszárvédők, továbbá az összes szakmába vágó cikkek állandó nagy raktára.

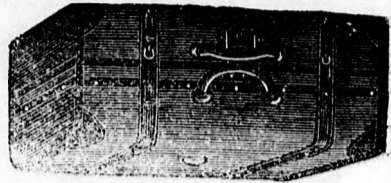
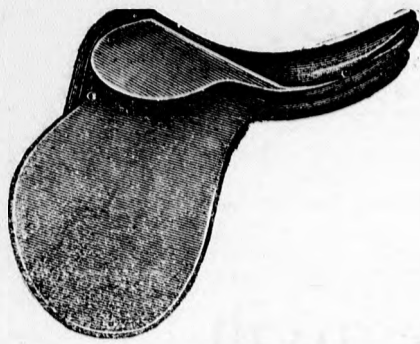
Vidéki levélbeli rendelések, ugymint mindenféle szakmába vágó javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

LENHARDT MIHÁLY

szíj- és nyeregyártó.

Komárom, Nádor-utca 163. sz.

A Melichar-féle cs. és kir. szabadalmazott

„UNIKUM DRILL“

sorvetőgép, úgy özészertü szerkezet, kevés vonóerű-szükséglet, pontos szabályozhatóság, mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között első helyet foglal el. Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 évben 25.000-nél többily gép adatott el. Abrás leírással és árjegyzékkel ingyen szolgál:

MELICHAR FERENCZ csász. és kir. szabadalmazott vetőgépgyárának raktára. —

Magyarországi vezérképviselő:

Szűcs Zsigmond, Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68.

GÖZCSÉPLŐ KÉSZLETEK
KEDVEZŐ FELTÉTELEK MELLETT
ÜSÉRE ÜZLETEN IS KÖTTETLEK

AGRARIA

A SZAB. OSZTR. MAGYAR ÁLLAMVASUT-TÁRSASÁG RESZCZAI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

NICHOLSON GÉPGYÁR RÉSZEVTÁRSASÁG GAZDASÁGI GÉPOSZTÁLYÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

AZ „AGRARIA“
HAZÁNKBAN AZ EGYEDÜLI IPARTERJESZTŐ VÁLLALAT,
MELY KIZÁRÓLAG MAGYAR GYÁRTMÁNYOKAT HOZ FORGALOMBA.

„FONTOS“ ÁLTALÁNOSAN ELSŐMERVE!

A VESZPRÉM VÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET KIALLITÁSÁN BEMUTATOTT NYILVÁNOS SZÁNTÁSÉRT NAGY ARANY ÉREMMEL ÉS DISZOKLEVÉLLEL KITÜNTETVE.

PÁROS SORU VETŐGÉPEINK TULSZÁRNYALTAK AZ IDEGEN GYÁRTMÁNYOKAT ARANY ÉREMMEL KITÜNTETVE MINDEN TALAJHOZ MEGFELELŐ VETÉSI UTASÍTÁS = JUTÁNYOS ÁRAK =

ÁRJEGYZÉKÜNK MINDEN GAZDÁNAK FONTOS TANÁCSADÓ ÉS KIVÁNATRA DUMENTESEN KÜLDETIK!

SÜRGÖNY VAGY LEVÉLCZIM: **„AGRARIA“ BUDAPEST.**

Minden gazda a saját érdekében cselekszik, ha a **hirneves és csakis eredeti „Bächer“-féle aczélekeket és fégyaczel-eketestet vásárolja.**

A Bächer-féle ekék és eketetek kigazdák számára is készülnek és úgy könnyű súly, biztos járás, mint tartósság tekintetében minden más gyártmányt felülmulnak és munkateljesítés tekintetében kiválnak.

Az ekefej törhetetlen aczélből készül, melyekért 5 évi szavatosságot vállalok.

Árjegyzéket és árajánlatot készsöggel ingyen küldök. Magyarországi vezérképviselő:

Szűcs Zsigmond
Budapest, Nagymező-utca 68.

BÄCHER RUDOLF kizár. ekegyára raktára.

+ **AZ „IMPERIAL“ gummi sérvkötő** az egyetlen, mely szolid kivitelben egyesíti magában az összes sérvkötők etőnyeit. Rendkívül tartós, ruganyos gummiöv, tollkönnyű palettával, mely minden sérvet könnyen zár és éjjel nappal viselhető s igen olcsó. Darabja 5 frt. kétoldalu 10 frt. — Szétküldés bérmentve! — **Kapható a főtitkárságnál: PAPP LÁSZLÓ „Arany Kereszt“ kötszertárában. Budapest, VI. ker. Andrassy-ut 76. szám.** Ugyanott mindennemű évszerek kitűnő minőségben 2, 3, 4, és 6 forintért tucatonként kapható. **+**

Még eddig nem létezett!

Egy valódi horgonyjárású rem. óra 36 óráig jár egy felhúzásra, világitó email számlappal, 3 f. 80 k. Egy kínai ezüst lánc 80 kr. és egy magyaros állású valódi tajték pipa 5 évi jótállással f. 1-10 mind a három tárgy együttvéve, a postaköltséggel együtt **5 frt 50 kr.**

Nem tetszés esetén a pénz visszaküldetik. — Elvem, nagy forgalom, csekély haszon. Szétküldési raktár:

Kormos Béla
műórás- és ékszerész.
BUDAPEST, VII. István-ut 28.

Legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék.
Legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék.

Jorgó János órás,
gyári raktár; Wien III/4. Rennweg Nr. 75/B.

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olesó be-
vásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászédés teljesen kizárva.

Órajavítási műhely.

Mindennemű zsebórába új rugó behelyezése 40 kr.
Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet válllok.

Kivonat a nagy árjegyzékből:

7787. sz. legolesőbb, legjobb etrapász óra nikkeltokban, 3F óra jár.	frt. 2.30
8039. sz. val. ezüst páncél-láncz 11 gr. frt.	2.—
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedelű frt.	5.—
7889. sz. inga óra ütőművel, 2 súlylyal, 130 cm. magas.	frt. 11.50
7929. sz. jó ébresztő-óra.	frt. 1.20

Szíveskedjék nevemre és házzszámomra 75/B gondosan figyelni!

Kérelem
a nagyérdemű építető közönséghez.

Elválllok bármilyen építkezésekhez szükséges tervek, költségvetések, valamint műleírásoknak teljes elkészítését úgy helyben, mint vidéken. Ugyiszintén bármennemű új épületek mindennemű átalakítását s renoválását a legutányosabb árak mellett kifogástalan elkészítését mindennemű munkálatokkal együtt felelősség mellett.

Fő törekvésem az, hogy becses megbízóimat a legjobb munkával kielégíthessem.

A nagyérdemű közönség becses bizalmát kérve vagyok mély tisztelettel

Ósz József
okl. kőműves mester és vállalkozó.
Tó-utoza 1425. szám.

Tej-termékeket
teavajat, turót, vásárol nagy ósz-szeköttetésekkel bíró zsiradék-áru ügynökség.
Szíves ajánlatokat kér
A. Schanail, Wien, XVII.
Hauptstrasse 67.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy csomag Cozaport.
Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozaport többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a következőt mesélte:
„Igen én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hála Istennek teljesen segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytonos félelem, aggodalom, kétségbeesés, szegény, becstelenség és szegénység közepette éltem. De minek is meséltem volna el másoknak? Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekép irányítsa s otthonát, gondterhes tűzhelyét örömpalotává tudja varázsolni.”

Coza, a családok ezreit békítette ki ismét, sok, sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzlet-emberek lettek. Tömegek fiatal-embert a jó utra és szerencséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozaport tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják egy próba adagot díjmentesen küld, hogy így bár ki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessük, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

GOZA INSTITUTE (Dept. 101.) 71., High Holborn, London, W. C., ANGLIA.
(Levelek 25 fillér, levelező-lapok 10 fillérre bérmentesítendőek.)

É R T E S I T É S.

Van szerencsém a n. é. építető közönség szíves figyelmébe ajánlani a Ferenc-József rakpart 98. sz. alatt több év óta fennálló

építkezési és vállalati irodámat.

Hol elválllok bármily terjedelmű építkezésekhez szükséges **tervek és költségvetések** elkészítését úgy Komáromban, mint vidéken; ugyiszintén **lakóházak, gazdasági és nyilvános épületek**, valamint **üzleti helyiségek ujjonnan építését, átalakítását** és az ott előforduló mindennemű munkálatokat.

Az építkezést a legrövidebb idő alatt a n. é. közönség teljes meglegedésére a legolesőbb árakon s minden elfogadható részletfizetésekre is teljes felelősségemre elválllok.

A nagyérdemű közönség bizalmát és becses pártfogását kérve vagyok mély tisztelettel

Ifj. PILCZ KÁROLY,
okl. kőműves mester és vállalkozó.

Dr. Dreiszker J.
vizgyógyintézete
és szanatóriuma
Kőszegen (Vas megye)

Gyönyörű fekvésű. Egész éven át nyitva. Al-
landó orvosi felügyelet; igen jutányos ár;
kittünő ellátás. Legszebb gyogyeredmények.
Prospektus ingyen és bérmentve.

Ne vegyen
ezimbalmot
vagy
harmoniumot
míg
Reményi Mihály
műhangszerész
legujabb képes árjegyzékét
át nem olvasta, mely ingyen
és bérmentve küldetik.
Budapest., Király-utca 45/L. sz.

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kules“
Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolesőbb szappan. — Minden káros alkotórésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

2 krajcár = fillér 4

„A POLGÁR“

politikai napilap, kapható naponta d e.
1/2 10 órától kezdve

a PANNONIÁBAN Baross-u

4 fillér = krajcár 2

A „Pesti Napló“
uj karácsonyi ajándéka.

Modern Magyar Festőművészek

a címe új kiadványunknak,
melyet 1905. évi karácsonyi ajándékkul szántunk
t. előfizetőinknek.

Ez új ajándékművünk, noha folytatása és kiegészítő része lesz a „Magyar Festőművészet Album“-nak, megis mint teljesen önálló mű gyönyörű foglalhatja lesz a modern magyar festőművészet remekjeinek.

Eddigi karácsonyi ajándékaink is a magyar irodalmat és magyar művészetet szolgálták, nagyszabású és nagyértékű díszművek százezernyi példányaiva terjesztve el a magyar költészet és festőművészet nagyjainak alkotásait. A remekművek e díszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló“ új és minden eddigi ajándékát tulszárnyaló díszművel: a Modern Magyar Festőművészek-kel.

Ötven nagyszabású festményt szemeltünk ki a modern magyar festők alkotásaiból, nagyrészt mestei kivitelű műlapokon és gyönyörű

több színnyomású képekben.

Ezenkívül be fogjuk mutatni e műben jelesebb festőink vonzóan megírt életrajzát. A szöveget, amely a modern magyar festőművészet történelmét fogja tárgyalni, elsőrendű esztétikusaink könnyed előadásában, színes képek és rajzok fogják tarkítani. Albumunk külső formájában is követni fogja eddigi törekvéseinket és a magyar könyvkötőiparművészet újabb alkotása lesz.

Ezt az új, páratlanul díszű ajándékunkat megkapja karácsonyra állandó előfizetőinken kívül minden új előfizető is, aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Naplóra előfizet. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető.

Előfizetési ár: egészévre 28 kor. félfévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér. — Mutatványszámot szívesen küldünk.

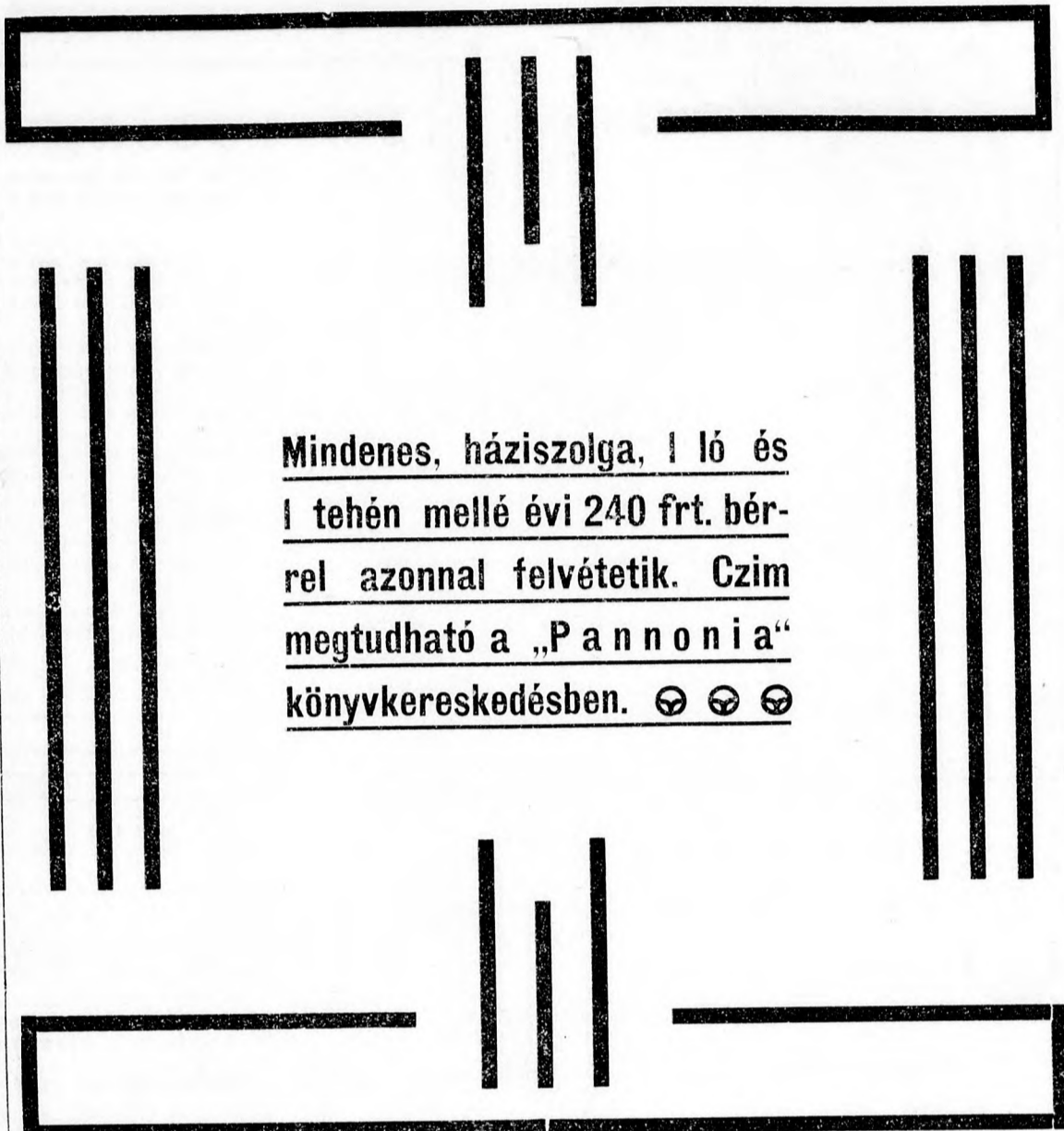
Tisztelettel

a „Pesti Napló“ kiadóhivatala.

„VERITAS“ Inform. Részvény-Társaság
Budapest, Andrassy-u. 6. sz.
feltétlenül megbízható információkat ad, személyi, (előélet, jellem stb.) családi és vagyoni viszonyokról. Egy tudakozódás ára K. 4.30

Rikkancsok a legmagasabb díjazás mellett felvételnek a „Pannonia“ könyvkereskedésben.

Rikkancsok!

Mindenes, háziszolga, 1 ló és 1 tehén mellé évi 240 frt. bérrel azonnal felvétetik. Czim megtudható a „Pannonia“ könyvkereskedésben. ☺ ☺ ☺

Gyümölcs és szőlő sajtók,

„HERCULES“ folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garantálva.

Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére

Szőlő és gyümölcs zúzók és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek fekvően és kocsira szerelve.

Lé-sajtók és gyümölcslé készítésére szolgáló bogyórlők. Aszaló készülékek gyümölcs és fozelék aszálásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „Syphonia“ permetező, hordozhatóan és kocsira szerelve a szőlők és fák permetezésére, a szegecs és tormáncs, valamint a vértetű kiirtására; szőlőcékek gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárai, vasöntődéje és ekegyára által

== BÉCS, II. Taborstrasse 71. ==

Kitüntetve 530 arany, ezüst éremmel stb.

Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselek és viszontárusítók kerestetnek.

Szivarka- dobozonként 9 kr.-ért.
hüvelyek Kapható a Pannoniában.

6--9 éves
gyermeknek

Czélszerű összeállítás

9--12 éves
gyermeknek

Andersen meséi Megkapó fordulatokban bővelkedik e kötetben minden mese. — 5 színes műmelléklettel.

Ezeregyéj Eredeti arab mesék, gyermekeknek való élvezetes átdolgozásban — 5 színes műmelléklettel.

Grimm meséi E könyvből sok és hasznos tanulságot meríthet a gyermek. Egyébként a leghíresebb gyermekmesék tárháza. — 5 színes műmelléklettel.

Meseforrás Kárpáthy Zoltán mesekötete ez, mely könnyed, a gyermekeknek a leghatározottabban alkalmas versekkel van tele — 5 műmelléklettel.

A 4 könyv diszkötésben 1 lrt. 85 kr.

Robinson Crusoe. A leghíresebb ifjúsági irat, melyet minden gyermeknek el kell olvasni. Hat igen szép színes képpel.

A rézbőrű bosszúja. A kiveszőfélben levő indián faj jellemző népszokásai, kalandjai, életviszonyait hűen, érdekesen tárgyaló kötet. — Sok szép színes műmelléklettel.

Vitorlás a föld körül. Jules Verne legkedveltebb ifjúsági fanasztikus regénye után átdolgozva gyermekek számára. Hat remek színes képpel.

Afrikai embervadász. Tengeri történet az ifjúság számára. Érdekes tartalma szinte lebilincseli az olvasót s ugyyszólván alig tud a kötettől megválni, míg azt végig nem olvassa. Pompás kivitelű színes képei csak emelik a könyv érdekességét.

A 4 önyv diszkötésben 1 lrt. 85 kr.

Megrendelések csakis a Pannonia könyvkeresk.-hez (Baross-u 74.) intézendők.

H i r d e t é s e k
felvételnek a kiadóhivatalban.

PÉNZMEGTAKARITÁS !

PÉNZMEGTAKARITÁS !

Aki ezen szelvénnel igazolja, hogy a „Komárom és Vidéke“-nek olvasója 5 százalék, aki pedig előfizetési nyugtájával bemutatkozik, az összes napilapok, heti vagy folyóiratok előfizetési árából 10 százalék kedvezményt kap, ha előfizetését kiadóhivatalunk, illetve a „PANNONIA“ könyvkereskedés utján eszközli.

A megrendelt lap közvetlenül postán lesz szállítva.

A megrendelt lap közvetlenül postán lesz szállítva.

